



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Στρασβούργο, 17 Ιουνίου 2026
(OR. en)**

**2023/0250(COD)
LEX 2524**

**PE-CONS 11/1/26
REV 1**

**JAI 223
COPEN 53
DROIPEN 32
FREMP 62
SOC 91
CODEC 286**

**ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/29/ΕΕ
ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2001/220/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2026/...
ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 17ης Ιουνίου 2026

**περί τροποποίησης της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων
σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη
και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας
και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαisiού 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο γ),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,

¹ ΕΕ C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Μαΐου 2026 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 2026.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για να διασφαλιστεί ότι τα θύματα της εγκληματικότητας λαμβάνουν κατάλληλη πληροφόρηση, υποστήριξη και προστασία και είναι σε θέση να συμμετέχουν σε ποινικές διαδικασίες, η Ένωση εξέδωσε την οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³.
- (2) Στο υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας της, της 28ης Ιουνίου 2022, σχετικά με την αξιολόγηση της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, μολονότι η οδηγία 2012/29/ΕΕ έχει αποφέρει κατά γενικό κανόνα τα αναμενόμενα οφέλη και έχει επηρεάσει θετικά τα δικαιώματα των θυμάτων, εξακολουθούν να υφίστανται συγκεκριμένα προβλήματα που σχετίζονται με τα δικαιώματα των θυμάτων βάσει της εν λόγω οδηγίας. Οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν περιλαμβάνουν την ανεπαρκή ικανότητα πρόσβασης σε πληροφορίες, πρόσβασης σε υποστήριξη και προστασία σύμφωνα με τις ατομικές ανάγκες κάθε θύματος, συμμετοχής σε ποινική διαδικασία ή έκδοσης απόφασης για χορήγηση αποζημίωσης από τον δράστη στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας. Η παρούσα αναθεώρηση της οδηγίας 2012/29/ΕΕ αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την προαναφερθείσα αξιολόγηση και στο πλαίσιο πολυάριθμων διαβουλεύσεων.
- (3) Τα θύματα που υφίστανται διατομεακές διακρίσεις κινδυνεύουν περισσότερο από δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση. Συνεπώς, είναι σημαντικό, κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα κράτη μέλη να αντιμετωπίζουν τις ειδικές ανάγκες των θυμάτων που υφίστανται διατομεακές διακρίσεις.

³ Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

- (4) Προκειμένου να εξασφαλιστούν ολοκληρωμένοι διάλογοι επικοινωνίας, οι οποίοι θα λαμβάνουν υπόψη την πολυπλοκότητα των αναγκών των θυμάτων σε σχέση με το δικαίωμά τους για πρόσβαση σε πληροφόρηση, όλα τα θύματα, ανεξάρτητα από τον τόπο και τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε το έγκλημα στην Ένωση, θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στην τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για τα θύματα καλώντας τον τηλεφωνικό αριθμό 116 006. Η προσθήκη του εν λόγω ενωσιακού τηλεφωνικού αριθμού θα πρέπει να μη θίγει τη λειτουργία των υφιστάμενων εθνικών τηλεφωνικών αριθμών, συμπεριλαμβανομένων των αριθμών για γραμμές βοήθειας που ανήκουν σε μη κυβερνητικές οργανώσεις. Εκτός από την τηλεφωνική πρόσβαση, οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει επίσης να καθίστανται προσβάσιμες μέσω άλλων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων διαδικτυακών εφαρμογών και δικτυακών τόπων. Οι εν λόγω υπηρεσίες μπορούν επίσης να καθίστανται προσβάσιμες μέσω «παραθύρων συνομιλίας». Οι πληροφορίες που παρέχονται στους ιστότοπους θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που ορίζονται στην παρούσα οδηγία σχετικά με την ευαισθητοποίηση και την ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων, απλουστεύοντας έτσι τις πληροφορίες που παρέχονται στον δικτυακό τόπο και αποφεύγοντας την αλληλοεπικάλυψη δικτυακών τόπων που περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων. Με αυτές τις τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, τα θύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και συναισθηματική υποστήριξη, και να παραπέμπονται στην αστυνομία ή σε άλλες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων άλλων εξειδικευμένων τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας εάν χρειαστεί. Ως συναισθηματική υποστήριξη νοείται η επίδειξη μιας προσέγγισης ενσυναίσθησης προς τα θύματα που θα τους επιτρέψει να αισθανθούν ότι είναι αποδεκτά και ασφαλή και ότι έχουν τη δυνατότητα να εκφράζονται ελεύθερα. Οι εν λόγω τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας θα πρέπει επίσης να παραπέμπουν τα θύματα σε άλλες εξειδικευμένες τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, που προβλέπονται στην απόφαση 2007/116/EK της Επιτροπής⁴, όπως οι εναρμονισμένοι αριθμοί που αφορούν την τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για τα παιδιά «116 111», την ανοικτή τηλεφωνική γραμμή για τα αγνοούμενα παιδιά «116 000» και τη γραμμή βοήθειας για τα θύματα βίας κατά γυναικών «116 016».

⁴ 2007/116/EK: Απόφαση της Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2007, σχετικά με δέσμευση της εθνικής περιοχής αριθμοδότησης που αρχίζει με 116 για εναρμονισμένους αριθμούς που αφορούν εναρμονισμένες υπηρεσίες κοινωνικού ενδιαφέροντος (EE L 49 της 17.2.2007, σ. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στην επίσημη γλώσσα ή στις επίσημες γλώσσες του κράτους μέλους, όπως ορίζεται από το εθνικό του δίκαιο. Στην περίπτωση υπηρεσιών που παρέχονται μέσω γραμμών βοήθειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να διασφαλίζουν την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών σε τουλάχιστον μία ακόμη γλώσσα ευρέως κατανοητή στο οικείο κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στο κράτος μέλος να αποφασίσει, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, ποια επιπλέον γλώσσα θα επιλέξει. Ευρέως κατανοητή θεωρείται μια γλώσσα που χρησιμοποιείται στο κράτος μέλος επιπλέον της επίσημης γλώσσας ή των επίσημων γλωσσών και την οποία μπορεί εύλογα να αναμένεται ότι κατανοεί το θύμα. Μια ευρέως κατανοητή γλώσσα θα μπορούσε, για παράδειγμα, να είναι μια μειονοτική γλώσσα σε ένα κράτος μέλος, η γλώσσα ενός ιδιαίτερα ευάλωτου πληθυσμού ή μια γλώσσα που χρησιμοποιείται ευρέως διεθνώς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας οι οποίες παρέχουν στα θύματα τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στην παρούσα οδηγία ή τα παραπέμπουν σε σχετικές υπηρεσίες ή εξειδικευμένες τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών παρέχονται σε γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν τα θύματα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι τουλάχιστον δυνατό με τη χρήση τεχνολογιών μετάφρασης και διερμηνείας. Οι γραμμές βοήθειας θα πρέπει να λειτουργούν με ασφαλή τρόπο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι πληροφορίες, ιδίως τα δεδομένα, δεν ανταλλάσσονται κατά τρόπο που να επιτρέπει την πρόσβαση χωρίς κατάλληλη άδεια. Με την επιφύλαξη των εθνικών διαδικασιών, είναι σημαντικό να εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη κάθε μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης. Είναι σημαντικό οι τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας να είναι προσβάσιμες όχι μόνο μέσω εγχώριων κλήσεων διά του ενωσιακού αριθμού 116 006, αλλά και μέσω κλήσεων από άλλο κράτος μέλος, ιδίως σε άτομα που έπεσαν θύματα σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος διαμονής τους.

Αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται, για παράδειγμα, με την προσθήκη επιπλέον αριθμού στον οποίο μπορεί να γίνει κλήση από άλλο κράτος μέλος ώστε το θύμα να συνδεθεί με την τηλεφωνική γραμμή βοήθειας με την οποία πρέπει να επικοινωνήσει προκειμένου να ζητήσει βοήθεια. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η υποστήριξη που παρέχεται από τις εν λόγω τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας δεν θίγει το δικαίωμα των θυμάτων να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και την υπόθεσή τους, και να επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες γενικής ή ειδικής υποστήριξης θυμάτων μέσω κατάλληλων τεχνολογιών επικοινωνίας και πληροφοριών. Στις τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας θα πρέπει να απαντούν κατάλληλα εκπαιδευμένα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των εθελοντών, ώστε να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο υπηρεσιών και φιλική προς τα θύματα αντιμετώπιση, σύμφωνα με τα υφιστάμενα πρότυπα ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης. Οι τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας θα πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες που ορίζονται στην οδηγία 2012/29/ΕΕ όπως τροποποιείται με την παρούσα οδηγία για τις υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων και προς το συμφέρον των θυμάτων και θα πρέπει να είναι εμπιστευτικές και δωρεάν.

- (5) Η καταγγελία εγκλημάτων στην Ένωση θα πρέπει να βελτιωθεί ώστε να καταπολεμηθεί η ατιμωρησία, να αποφευχθεί η επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση και να εξασφαλιστούν ασφαλέστερες κοινωνίες. Ορισμένες φορές τα θύματα δεν συνειδητοποιούν ότι είναι θύματα εγκλήματος και εξακολουθούν να πλήττονται, όπως συμβαίνει στα θύματα κυβερνοεγκλημάτων. Είναι αναγκαίο να καταπολεμηθεί η έλλειψη ευαισθησίας του κοινού απέναντι στην εγκληματικότητα μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού, της παροχής βοήθειας στα θύματα, της μείωσης τυχόν εμποδίων στην καταγγελία ενός εγκλήματος και της δημιουργίας ασφαλέστερου περιβάλλοντος ώστε τα θύματα να καταγγέλλουν τα εγκλήματα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα θύματα που είναι λιγότερο πιθανό να καταγγείλουν ένα έγκλημα, καθώς είναι συνήθως εκείνα που χρήζουν μεγαλύτερης προστασίας. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο του περιορισμένου αριθμού καταγγελιών είναι επίσης σημαντικό να διευκολυνθεί η καταγγελία τέτοιων αδικημάτων στις αρμόδιες αρχές από πρόσωπα που γνωρίζουν ή έχουν, καλή τη πίστει, υπόνοιες ότι το αδίκημα έχει διαπραχθεί.
- (6) Εάν τα ποινικά αδικήματα εξακολουθούν να μην καταγγέλλονται ή να καταγγέλλονται ανεπαρκώς, αυτό επηρεάζει ολόκληρη την Ένωση και παρεμποδίζει την ομαλή λειτουργία του ευρωπαϊκού χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η διαδικασία καταγγελίας ποινικών αδικημάτων περιλαμβάνει διάφορα στάδια που ορίζονται στους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση και όπου κρίνεται απαραίτητο, την υποβολή καταγγελίας ή την αυτεπάγγελτη δράση των αρμόδιων αρχών. Η διαδικασία καταγγελίας ποινικών αδικημάτων θα πρέπει να είναι πιο αποτελεσματική προκειμένου να βελτιωθεί η πρόληψη του εγκλήματος και να λειτουργεί αποτρεπτικά για τους δυνητικούς δράστες. Επομένως, η οδηγία 2012/29/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να είναι ευκολότερη η καταγγελία ποινικών αδικημάτων μέσω εύκολα προσβάσιμων και εύχρηστων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.

- (7) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν δωρεάν, προσβάσιμους, εύχρηστους, ασφαλείς και άμεσα διαθέσιμους διαύλους για την καταγγελία ποινικών αδικημάτων. Η καταγγελία ποινικών αδικημάτων αυτοπροσώπως θα μπορούσε να θεωρηθεί καταλληλότερη, μεταξύ άλλων, σε επείγουσες περιπτώσεις, όπως σε περιπτώσεις επικείμενης απειλής, σε περιπτώσεις όπου απαιτείται άμεση δράση, σε περιπτώσεις όπου πρέπει να εξασφαλιστούν αποδεικτικά στοιχεία χωρίς καθυστέρηση ή σε περιπτώσεις όπου απαιτείται προσωπική επαφή για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της ποινικής έρευνας. Η καταγγελία ποινικών αδικημάτων μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών θα μπορούσε να θεωρηθεί κατάλληλη, μεταξύ άλλων, και για ορισμένες μη επείγουσες περιπτώσεις και για ορισμένα μη βίαια ποινικά αδικήματα. Οι βίαιες υποθέσεις περιλαμβάνουν υποθέσεις σωματικής ή ψυχολογικής βίας. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με την διαθεσιμότητα τέτοιου είδους καταγγελίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του θύματος, εκτιμώντας αν η διαδικτυακή καταγγελία θα διασφάλιζε την έγκαιρη επαλήθευση, αξιολόγηση ή επεξεργασία της καταγγελίας από την αρμόδια αρχή, αν η διαδικτυακή καταγγελία θα προκαλούσε κίνδυνο απώλειας ή φθοράς αποδεικτικών στοιχείων και αν η καθυστερημένη ή ανεπαρκής κατάθεση του θύματος θα επηρέαζε αρνητικά την υπόθεση.

- (8) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν την υποβολή καταγγελίας από τρίτους. Η καταγγελία από τρίτους μπορεί να αποτελέσει εναλλακτική λύση στην καταγγελία αυτοπροσώπως στις αρμόδιες αρχές καθώς επιτρέπει στα θύματα να ενημερώνουν, καλή τη πίστει, κατάλληλα εκπαιδευμένους τρίτους, όπως μια οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών ή μια μη κυβερνητική οργάνωση, όταν διαπράττεται ένα ποινικό αδίκημα. Οι εν λόγω τρίτοι ενημερώνουν στη συνέχεια τις αρμόδιες αρχές, με τη συγκατάθεση του θύματος όπου είναι εφικτό. Η καταγγελία από τρίτους μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη σε συγκεκριμένες περιστάσεις, όπως όταν φοβούνται ότι θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες. Συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση του φαινομένου του περιορισμένου αριθμού καταγγελιών σε σχέση με τον πραγματικό αριθμό εγκλημάτων που διαπράττονται. Τα κράτη μέλη μπορούν να στηρίζουν και να διευκολύνουν την καταγγελία από τρίτους προωθώντας τη στενότερη συνεργασία και τον διάλογο μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που είναι πιθανό να λαμβάνουν πληροφορίες από θύματα σχετικά με ποινικά αδικήματα. Αυτή η συνεργασία και ο διάλογος μπορούν να επιτρέψουν στις αρμόδιες αρχές να κατανοήσουν με ακρίβεια τη συχνότητα των εγκλημάτων σε τοπικό ή κοινωνικό επίπεδο. Η καταγγελία από τρίτους δεν θίγει τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες σχετικά με τον επίσημο χαρακτήρα της καταγγελίας και την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων. Αυτού του είδους η καταγγελία διαφέρει από τις καταγγελίες τρίτων που εκπροσωπούν θύματα σε ποινικές διαδικασίες και δεν θίγει τους κανόνες που ισχύουν στα κράτη μέλη όσον αφορά τη διαδικασία που απαιτείται προκειμένου η αρμόδια αρχή να αποφασίσει αν θα κινηθεί επισήμως έρευνα σε συγκεκριμένη υπόθεση.

- (9) Τα μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των θυμάτων πριν από την ενημέρωση του δράστη σχετικά με την καταγγελία ποινικού αδικήματος δεν θίγουν τα άρθρα 3 και 6 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵.
- (10) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα των οποίων η ελευθερία είναι περιορισμένη μπορούν να καταγγέλλουν αποτελεσματικά ποινικό αδίκημα που διαπράχθηκε σε ιδρύματα, όπως ιδρύματα ψυχικής υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, ιδρύματα παιδικής φροντίδας και οίκους ευγηρίας, καθώς και σε κάθε άλλον κλειστό δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο υπό τον έλεγχο οποιασδήποτε δικαστικής, διοικητικής ή άλλης δημόσιας αρχής, ή σε οποιοδήποτε ιδιωτικό ίδρυμα από το οποίο τα θύματα δεν επιτρέπεται ή δεν είναι σε θέση να αποχωρήσουν κατά βούληση.

⁵ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).

- (11) Είναι σημαντικό όλα τα κράτη μέλη να αναπτύξουν αποτελεσματικότερους μηχανισμούς για την προσέγγιση των θυμάτων εγκλημάτων που δεν καταγγέλλονται. Ο αριθμός των εγκλημάτων που δεν καταγγέλλονται είναι αρκετά μεγάλος. Μια έρευνα του 2021 από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Crime, Safety and Victims' Rights» (Εγκλήματα, ασφάλεια και δικαιώματα των θυμάτων) έδειξε ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, τα θύματα δεν καταγγέλλουν εγκλήματα. Αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό για ορισμένα είδη εγκλημάτων, όπως η ενδοοικογενειακή βία, και για ορισμένες κατηγορίες θυμάτων, ιδίως εκείνα που είναι πιο ευάλωτα. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο του περιορισμένου αριθμού καταγγελιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και να εξετάσουν καινοτόμα μέτρα που αποσκοπούν στην αύξηση της καταγγελίας εγκλημάτων. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει πολιτικές που βασίζονται στην προσέγγιση της «ελεύθερης εισόδου και εξόδου», η οποία επιτρέπει στα πρόσωπα να καταγγέλλουν ένα έγκλημα στις αρμόδιες αρχές ανεξάρτητα από το καθεστώς διαμονής τους ή χωρίς φόβο συνεπειών σε περίπτωση που αποκαλυφθεί πως διαμένουν παράνομα στην εκάστοτε χώρα. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, ιδίως με την αρχή ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία για σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συλλέχθηκαν, εκτός εάν υπάρχει νομική βάση δυνάμει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου και όταν η επεξεργασία για τον εν λόγω άλλο σκοπό είναι αναγκαία και αναλογική σε μια δημοκρατική κοινωνία. Ανάλογα με τον σκοπό της επεξεργασίας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εφαρμόζουν το κατάλληλο πλαίσιο προστασίας των δεδομένων, μεταξύ άλλων όταν διαβιβάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ διαφορετικών αρχών.
- (12) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η ενημέρωση των θυμάτων σχετικά με το δικαίωμά τους να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την ποινική διαδικασία αλλά και το αίτημά τους να λαμβάνουν τις εν λόγω πληροφορίες καταγράφονται δεόντως.

- (13) Θα πρέπει να διατίθενται στοχευμένες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης σε ευρύ φάσμα θυμάτων με ειδικές ανάγκες. Στα θύματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται όχι μόνο τα θύματα σεξουαλικής βίας και τα θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, αλλά και τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, οργανωμένου εγκλήματος, τα θύματα με αναπηρία, τα θύματα εκμετάλλευσης, εγκλημάτων μίσους, τρομοκρατίας, βασανιστηρίων, εξαναγκαστικής εξαφάνισης και τα θύματα γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, εγκλημάτων πολέμου ή επιθέσεως, όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7, 8 και 8α του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Στο πλαίσιο της στοχευμένης και ολοκληρωμένης αντιμετώπισης των θυμάτων σεξουαλικής βίας, οι υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης μπορούν να περιλαμβάνουν, εφόσον είναι νόμιμα διαθέσιμες σε ένα δεδομένο κράτος μέλος σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων των συνταγματικών νόμων και διατάξεων, το χάπι της επόμενης ημέρας, προφύλαξη μετά την έκθεση, εξέταση για σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα και πρόσβαση σε άμβλωση. Αυτό θα πρέπει να γίνεται με πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά τη διαμόρφωση της πολιτικής τους στον τομέα της υγείας, καθώς και την οργάνωση και την παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης σύμφωνα με το άρθρο 168 παράγραφος 7 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
- (14) Οι υπηρεσίες γενικής υποστήριξης είναι υπηρεσίες που έχουν συσταθεί για την υποστήριξη όλων των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών. Οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης είναι υπηρεσίες προσαρμοσμένες σε συγκεκριμένες ομάδες θυμάτων ή αποτελούν συγκεκριμένο είδος υπηρεσίας. Τέτοιες υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης μπορούν να παρέχονται σε συγκεκριμένες ομάδες θυμάτων, για παράδειγμα με βάση το είδος του εγκλήματος που διαπράττεται εις βάρος τους ή τα προσωπικά τους χαρακτηριστικά.

- (15) Οι υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες για τα θύματα χωρίς διακρίσεις πριν, κατά τη διάρκεια και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά την ποινική διαδικασία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η γεωγραφική κατανομή των υπηρεσιών που προσφέρονται στα θύματα είναι επαρκής, για παράδειγμα διασφαλίζοντας την ύπαρξή τους σε αγροτικές, απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές, λαμβανομένων υπόψη της γεωγραφίας και της δημογραφικής σύνθεσης του οικείου κράτους μέλους, καθώς και ότι προβλέπεται κατάλληλο ωράριο εργασίας και παροχή υπηρεσιών μέσω πολλαπλών διαύλων. Οι υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης θα πρέπει να συντονίζονται ιδίως μέσω της παραπομπής των θυμάτων ανάλογα με τις ειδικές τους ανάγκες, ενώ θα πρέπει να είναι δωρεάν και εμπιστευτικές, συμπεριλαμβανομένης της επαρκούς προστασίας από αδικαιολόγητη κοινολόγηση.
- (16) Σε περιόδους κρίσης ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι τα θύματα εγκληματικών πράξεων έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης ανάλογα με τις ατομικές τους ανάγκες. Λόγω της κρίσης ενδέχεται να είναι δύσκολο για τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την πλήρη λειτουργία όλων των υπηρεσιών που παρέχονται κανονικά στα θύματα. Σε περίπτωση κρίσης είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι καλύπτονται τουλάχιστον οι βασικές ατομικές ανάγκες των θυμάτων. Αυτές οι βασικές ατομικές ανάγκες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν επείγουσα ιατρική βοήθεια, φιλοξενία σε καταφύγια και μέτρα σωματικής προστασίας και ψυχολογικής υποστήριξης.
- (17) Στα θύματα που χρειάζονται τέτοια υποστήριξη θα πρέπει να παρέχεται πρόσθετη ψυχολογική υποστήριξη για όσο διάστημα χρειάζεται, σύμφωνα με τις ατομικές τους ανάγκες, όταν η ατομική αξιολόγηση βάσει της παρούσας οδηγίας έχει εντοπίσει ειδική ανάγκη για ψυχολογική υποστήριξη.

- (18) Για να αποφευχθούν οι σοβαρές συνέπειες της θυματοποίησης σε νεαρή ηλικία, η οποία μπορεί να επηρεάσει αρνητικά ολόκληρη τη ζωή των θυμάτων, είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί ότι όλα τα ανήλικα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων που υπέστησαν βλάβη επειδή υπήρξαν μάρτυρες εγκληματικών πράξεων, λαμβάνουν το υψηλότερο δυνατό επίπεδο υποστήριξης και προστασίας. Όλες οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να επιδεικνύουν μια προσέγγιση φιλική προς τα παιδιά. Επιπλέον, είναι σημαντικό τα πλέον ευάλωτα ανήλικα θύματα, σύμφωνα με τις ατομικές τους ανάγκες, να επωφελούνται από στοχευμένες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες υποστήριξης και προστασίας που περιλαμβάνουν τη συντονισμένη και συνεργατική προσέγγιση των δικαστικών αρχών και των κοινωνικών υπηρεσιών. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων στήριξης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες στήριξης και προστασίας εντός των ίδιων εγκαταστάσεων, όταν αυτό θα μπορούσε να βελτιώσει την προσβασιμότητα, τον συντονισμό και τη γενική ευημερία του παιδιού.
- (19) Η συμμετοχή σε δίκη μπορεί να είναι μια συναισθηματικά δύσκολη και απαιτητική εμπειρία για τα θύματα. Συνεπώς, είναι σημαντικό τα θύματα που παρευρίσκονται σε δικαστικές αίθουσες να λαμβάνουν βοήθεια και να είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά στην ποινική διαδικασία, σύμφωνα με τον ρόλο τους σε αυτήν. Για τον λόγο αυτό, όλα τα θύματα που χρειάζονται πληροφορίες και συναισθηματική υποστήριξη στους χώρους του δικαστηρίου όπου διεξάγεται η ποινική διαδικασία, ιδίως τα θύματα σοβαρών εγκλημάτων, θα πρέπει να λαμβάνουν πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τις οργανωτικές πτυχές των ποινικών δικαστικών διαδικασιών, καθώς και συναισθηματική υποστήριξη. Συναισθηματική υποστήριξη μπορεί να παρέχεται, για παράδειγμα, από υπαλλήλους των δικαστηρίων, εκπαιδευμένους εθελοντές, υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων ή αρμόδιες αρχές, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη. Η συνδρομή αυτή δεν απαιτεί την παροχή πρόσθετων εγκαταστάσεων ή τη μόνιμη παρουσία υπηρεσιών υποστήριξης θυμάτων στους χώρους του δικαστηρίου.

- (20) Όλα τα θύματα στην Ένωση, ανάλογα με το καθεστώς τους στην ποινική διαδικασία, θα πρέπει να ενημερώνονται για τις αποφάσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών και οι οποίες τα αφορούν άμεσα. Οι αποφάσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον αποφάσεις σχετικά με τη διερμηνεία κατά την ακροαματική διαδικασία και αποφάσεις σχετικά με συγκεκριμένα μέτρα προστασίας που διατίθενται στα θύματα με ειδικές ανάγκες προστασίας. Τα θύματα θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα να ζητούν επανεξέταση των αποφάσεων που αφορούν το δικαίωμά τους σε διερμηνεία και μετάφραση, το δικαίωμά τους σε ακρόαση και το δικαίωμά τους σε νομική συνδρομή, όταν οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας. Το δικαίωμα αίτησης επανεξέτασης θα πρέπει να ασκείται σύμφωνα με τις διαδικασίες του εθνικού δικαίου και το καθεστώς των θυμάτων στην ποινική διαδικασία. Το δικαίωμα αυτό δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβλέπουν χωριστό ή νέο μηχανισμό ή διαδικασία βάσει των οποίων να μπορεί να προσβληθεί η απόφαση, εάν υπάρχει ήδη τέτοιος μηχανισμός ή διαδικασία, και δεν θα πρέπει να παρατείνει αδικαιολόγητα την ποινική διαδικασία ή να την αναστείλει. Θα πρέπει να είναι δυνατή η επανεξέταση της απόφασης από το ίδιο δικαστήριο και ενδεχομένως από την ίδια αρχή. Θα πρέπει επίσης να προσφέρεται και η δυνατότητα προφορικής επανεξέτασης κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, με τον δέοντα σεβασμό του δικαιώματος του θύματος σε μετάφραση και διερμηνεία.

- (21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τον τόπο διαμονής ή άλλα ισοδύναμα στοιχεία επικοινωνίας του θύματος δεν αποκαλύπτονται στον δράστη. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει να κοινοποιηθούν στον δράστη, η αρμόδια αρχή θα πρέπει, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον υπάρχει ανάγκη κοινοποίησης των εν λόγω δεδομένων, να λαμβάνει υπόψη την άσκηση των δικαιωμάτων υπεράσπισης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το άρθρο 7 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, ώστε να μην θίγεται το δικαίωμα υπεράσπισης ή οποιοδήποτε έννομο συμφέρον για κοινοποίηση που μπορεί να υπερισχύει του δικαιώματος του θύματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν τα εν λόγω δεδομένα πρέπει να κοινοποιηθούν, είναι σημαντικό οι αρμόδιες αρχές να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης κατάλληλων μέτρων προστασίας για τον μετριασμό τυχόν δυνητικών κινδύνων ψυχολογικής ή σωματικής βλάβης του θύματος. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το εθνικό δίκαιο για τη διαφάνεια και την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες, οι οποίοι βασίζονται στις συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών.

(22) Το δικαίωμα σε νομική συνδρομή είναι απαραίτητο για τη διασφάλιση της καθολικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη και της αποτελεσματικής συμμετοχής των θυμάτων στην ποινική διαδικασία και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι διαθέσιμη η πρόσβαση σε νομική συνδρομή στα θύματα που έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στην ποινική διαδικασία. Τούτο ισχύει και για τα θύματα που έχουν την ιδιότητα του διαδίκου κατά την υποβολή αιτήματος για την παροχή νομικής συνδρομής, καθώς και για εκείνα των οποίων η επίσημη ιδιότητα του διαδίκου θα αποφασιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας, για παράδειγμα σε περίπτωση που η ιδιότητα του διαδίκου χορηγείται μόνο μετά την απόφαση δίωξης του δράστη. Η νομική συνδρομή θα πρέπει να καλύπτει τα έξοδα και τις δαπάνες που σχετίζονται με τη συνδρομή δικηγόρου κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη χορήγηση της ιδιότητας του διαδίκου. Κατά τον έλεγχο του βάσιμου της αίτησης, όταν έχει ήδη διενεργηθεί ατομική αξιολόγηση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης. Ορισμένες κατηγορίες θυμάτων, όπως τα θύματα με αναπηρία, τα ανήλικα θύματα ή τα θύματα ορισμένων εγκλημάτων, ιδίως δε τα θύματα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, τα οποία έχουν το δικαίωμα να παρίστανται σε ποινικές διαδικασίες, θα πρέπει να λαμβάνουν νομική συνδρομή όταν δεν διαθέτουν επαρκή οικονομικά μέσα. Οι εν λόγω κατηγορίες θα πρέπει να ορίζονται από τα κράτη μέλη στο εθνικό δίκαιο. Η παρούσα οδηγία δεν δημιουργεί δικαίωμα συμμετοχής σε ποινική διαδικασία. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν νομική συνδρομή σε θύματα έμφυλης βίας, τρομοκρατίας και εμπορίας ανθρώπων ανεξάρτητα από τον αν έχουν τα θύματα επαρκή οικονομικά μέσα ή τον έλεγχο του βάσιμου της αίτησης.

- (23) Όλα τα θύματα θα πρέπει να αξιολογούνται εγκαίρως, με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αναλογικό τρόπο, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες, προκειμένου να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Οι εθνικές διαδικασίες είναι σημαντικές για να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα στήριξης και προστασίας είναι προσαρμοσμένα στις ατομικές ανάγκες του θύματος και στις περιστάσεις και ότι οι αρμόδιες αρχές σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο μπορούν να καθορίσουν την πρακτική οργάνωση των αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανομένων των πλέον κατάλληλων θεσμικών οργάνων ή φορέων για τη διενέργειά τους. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα θύματα λαμβάνουν την υποστήριξη και την προστασία που αντιστοιχούν στις ατομικές τους ανάγκες. Η ατομική αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης και προστασίας των θυμάτων θα πρέπει να διαρκεί για όσο διάστημα είναι αναγκαίο, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες των θυμάτων. Αυτό σημαίνει ότι η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει να διενεργείται σταδιακά, για παράδειγμα ορισμένα θύματα θα έχουν επαφή μόνο με αστυνομικές υπηρεσίες, ενώ άλλα θύματα θα υποβάλλονται σε περαιτέρω στάδια ατομικής αξιολόγησης. Όλα τα θύματα θα πρέπει να αξιολογούνται κατά το πρωιμότερο δυνατό στάδιο, όπως κατά την πρώτη επαφή με τις αρμόδιες αρχές, για παράδειγμα τις αρχές επιβολής του νόμου και τις εισαγγελικές αρχές, το προσωπικό των οποίων θα πρέπει να είναι προσηκόντως καταρτισμένο, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πλέον ευάλωτα θύματα προσδιορίζονται από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας. Τα θύματα που χρειάζονται ενισχυμένη αξιολόγηση θα πρέπει να αξιολογούνται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία ή συντονισμό με τα αρμόδια θεσμικά όργανα και φορείς, καθώς και με υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών σε αυτές, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες των θυμάτων και το στάδιο της διαδικασίας. Οι εν λόγω υπηρεσίες και αρχές επιβολής του νόμου είναι οι πλέον κατάλληλες για να αξιολογήσουν την καλή ψυχοσωματική κατάσταση των θυμάτων. Η επαφή με τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας δεν θεωρείται ως η πρώτη επαφή με τις αρμόδιες αρχές.

Στα σχετικά θεσμικά όργανα και φορείς μπορούν να περιλαμβάνονται οι αρμόδιες δικαστικές αρχές και αρχές επιβολής του νόμου που συνεργάζονται με τα θύματα, καθώς και οι υπεύθυνοι για τη θέσπιση μέτρων προστασίας. Η ατομική αξιολόγηση των αναγκών των θυμάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει την αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης των θυμάτων, και όχι μόνο προστασίας. Είναι ουσιώδες να εντοπίζονται τα θύματα που χρειάζονται ειδική υποστήριξη, ώστε να παρέχεται στοχευμένη υποστήριξη, όπως ψυχολογική υποστήριξη σε όσους τη χρειάζονται. Κατά την αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης και προστασίας του θύματος, πρωταρχικό μέλημα θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη της ασφάλειας του θύματος και η παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης και προστασίας, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, της γενικότερης κατάστασης του θύματος, του αντικτύπου της αξιόποινης πράξης και των συγκεκριμένων μορφών ευάλωτότητας του θύματος. Συγκεκριμένα, η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εμπειριών διακρίσεων, μεταξύ άλλων όταν πρόκειται για διακρίσεις που βασίζονται σε διατομεακούς λόγους όπως το φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου, η ηλικία, η αναπηρία, το καθεστώς διαμονής, η θρησκεία ή οι πεποιθήσεις, η γλώσσα, η φυλετική, κοινωνική ή εθνοτική καταγωγή και ο γενετήσιος προσανατολισμός. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, τον βαθμό επικινδυνότητας του δράστη, ο οποίος ενδέχεται να έχει ιστορικό βίας, χρήσης όπλων ή ναρκωτικών και, ως εκ τούτου, να αποτελεί μεγαλύτερο κίνδυνο για τα θύματα, αλλά και τις περιπτώσεις όπου τα θύματα εξαρτώνται από τον δράστη, για παράδειγμα οικονομικά. Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να διεξάγεται προς το βέλτιστο συμφέρον του θύματος και να αποφεύγεται η δευτερογενής ή η επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση. Κατά περίπτωση, οι ανάγκες υποστήριξης και προστασίας των μελών της οικογένειας του θύματος θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη στην ατομική αξιολόγηση.

(24) Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης των αναγκών προστασίας των θυμάτων, τα θύματα που χρήζουν σωματικής προστασίας, ιδίως σε περιπτώσεις όπου η ζωή τους διατρέχει κίνδυνο, θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν σωματική προστασία προσαρμοσμένη ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάστασή τους. Τα μέτρα για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των θυμάτων πρέπει να περιλαμβάνουν την παρουσία αρχών επιβολής του νόμου ή άλλων φορέων που παρέχουν σωματική προστασία, μέτρα για την απομάκρυνση του δράστη από το θύμα βάσει εθνικών εντολών απαγόρευσης, περιορισμού ή προστασίας ή την παραπομπή σε δομές φιλοξενίας και άλλα προσωρινά καταλύματα. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι ποινικού, διοικητικού ή αστικού δικαίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν την ενημέρωση μεταξύ των σχετικών αρμόδιων αρχών σχετικά με τη διαθεσιμότητα των εν λόγω μέτρων προστασίας και να διασφαλίζουν ότι και τα θύματα ενημερώνονται αντίστοιχα για τα εν λόγω μέτρα και για το δικαίωμα προσφυγής σε αυτά. Οι δομές φιλοξενίας θυμάτων και άλλα κατάλληλα προσωρινά καταλύματα συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία των θυμάτων από πράξεις βίας. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης παρέχουν ασφαλή στέγαση όπου τα θύματα μπορούν να βρουν καταφύγιο από τη βία και στήριξη για να ξαναχτίσουν τη ζωή τους χωρίς βία. Τα κράτη μέλη δεσμεύονται επίσης από την οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶ και, ως εκ τούτου, πρέπει να διαθέτουν ειδικές δομές φιλοξενίας και άλλα κατάλληλα προσωρινά καταλύματα για τα θύματα εξ οικείων βίας και σεξουαλικής βίας, καθώς αυτά αποτελούν βασικές υπηρεσίες για τα εν λόγω θύματα.

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (ΕΕ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).

- (25) Μόλις ληφθεί απόφαση για την αποζημίωση του θύματος κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, η επιδικασθείσα αποζημίωση θα πρέπει να καταβάλλεται από τον δράστη χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η καθυστέρηση υπολογίζεται από την εκπνοή της τελευταίας ημέρας της προθεσμίας για την τελική πληρωμή, θεωρείται δε «αδικαιολόγητη» όταν υπερβαίνει το ευλόγως αναμενόμενο δεδομένων των περιστάσεων της εκάστοτε υπόθεσης. Η επιδικασθείσα αποζημίωση που αναφέρεται στην παρούσα οδηγία είναι η αποζημίωση που επιδικάζεται κατόπιν τελικής απόφασης αποζημίωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα μέτρα εκτέλεσης ή επιβολής των αποφάσεων ώστε να βοηθούν τα θύματα να λαμβάνουν την εν λόγω επιδικασθείσα αποζημίωση. Τα εν λόγω προαναφερθέντα μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, την εκτέλεση της απόφασης από δικαστικούς επιμελητές, την κατάσχεση εισοδήματος ή δημόσιων πληρωμών ή άλλες αστικές ή ποινικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την εκτέλεση της τελικής απόφασης περί αποζημίωσης. Τα κράτη μέλη έχουν τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσουν εάν θα προκαταβληθεί πλήρως ή μερικώς η επιδικασθείσα αποζημίωση στο θύμα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η προκαταβολή της αποζημίωσης δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νέους μηχανισμούς αποζημίωσης ή να ενεργούν ως ο κύριος πληρωτής της αποζημίωσης.
- (26) Οι αρμόδιες αρχές διατηρούν πλήρη διακριτική ευχέρεια κατά τον καθορισμό των κατάλληλων μέτρων για την ελαχιστοποίηση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα θύματα που διαμένουν σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα.

(27) Η εξύμνηση σοβαρών αξιόποινων πράξεων, όπως ορίζονται στο εθνικό δίκαιο, όπως η δημόσια υποκίνηση σε τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, ή η απόδοση φόρου τιμής στον δράστη σοβαρού ποινικού αδικήματος, μπορεί να οδηγήσει σε στέρηση της αξιοπρέπειας των θυμάτων και να τους προκαλέσει πρόσθετο πόνο ή βλάβη. Τα θύματα αυτά θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στα μέτρα υποστήριξης και προστασίας που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία. Τα εγκλήματα αυτά μπορούν να καταστήσουν τα θύματα ιδιαίτερα ευάλωτα σε δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντίποινα. Η δημόσια υποκίνηση σε τέλεση τρομοκρατικού εγκλήματος, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την εξύμνηση τρομοκρατικών πράξεων, συνιστά ποινικό αδίκημα σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541. Επιπλέον, η δημόσια υποκίνηση σε πράξη ρατσισμού ή ξενοφοβίας ή η δημόσια επιδοκιμασία, άρνηση ή χονδροειδής υποτίμηση εγκλημάτων γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας ή εγκλημάτων πολέμου συνιστούν ποινικά αδικήματα σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁸. Η παρούσα οδηγία δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να ποινικοποιήσουν την εξύμνηση σοβαρών ποινικών αδικημάτων, ούτε απαιτεί την ποινικοποίηση της ρητορικής ή των εγκλημάτων μίσους. Τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με τη βελτίωση της στήριξης και της αναγνώρισης των θυμάτων της τρομοκρατίας περιλαμβάνουν έναν πολύτιμο κατάλογο βέλτιστων πρακτικών και μέτρων για την καλύτερη προστασία των θυμάτων τέτοιων εγκλημάτων. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να λάβουν επίσης μέτρα για τη στήριξη των θυμάτων άλλων μορφών εγκλήματος, όπως τα θύματα σεξουαλικής βίας, τα οποία αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο δευτερογενούς θυματοποίησης και μπορούν να υποστούν πρόσθετη βλάβη και στέρηση της αξιοπρέπειας από την εξύμνηση τέτοιων αδικημάτων.

⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

⁸ Απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj).

- (28) Στα μέτρα που επιτρέπουν στα θύματα και στα μέλη της οικογένειάς τους να αποφεύγουν την επαφή με τον δράστη μπορεί να περιλαμβάνεται η διαθεσιμότητα κινητών οθονών στις αίθουσες των δικαστηρίων.
- (29) Οι υπάλληλοι που ενδέχεται να έρθουν σε προσωπική επαφή με τα θύματα θα πρέπει να έχουν πρόσβαση και να λαμβάνουν τακτική, επαρκή και κατάλληλη κατάρτιση για την εν λόγω επαφή όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2012/29/ΕΕ. Η κατάρτιση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους αστυνομικούς, τους υπαλλήλους των δικαστηρίων, τους δικαστές, τους εισαγγελείς, τους δικηγόρους και όσους παρέχουν υποστήριξη στα θύματα και υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης, καθώς και για τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας, στον βαθμό που έρχονται σε επαφή με τα θύματα. Η κατάρτιση των αρμόδιων αρχών θα πρέπει να είναι αποτελεσματική και διεπιστημονική, ενώ θα πρέπει να στοχεύει στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση της συμμετοχής και της αλληλεπίδρασης. Είναι σημαντικό τα προγράμματα κατάρτισης να καλύπτουν ζητήματα, όπως ο προσδιορισμός του είδους της βλάβης που υφίστανται τα θύματα, η πρόληψη της δευτερογενούς και της επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, η επικοινωνία με ευαισθησία και ενσυναίσθηση προς τα θύματα, η επιλογή κατάλληλων μέτρων υποστήριξης και προστασίας, καθώς και ο αποτελεσματικός συντονισμός και οι παραπομπές σε υπηρεσίες υποστήριξης των θυμάτων. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη συνιστώσες όπως το φύλο, η αναπηρία, η παιδική ηλικία και η τραυματική εμπειρία των θυμάτων. Η δε αποτελεσματικότητά τους μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω χάρη στη συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις, όπως οι ενώσεις θυμάτων και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Είναι σημαντικό να προωθείται η αμοιβαία εκπαίδευση και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των εθνικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου, και των οργανώσεων υποστήριξης των θυμάτων, ώστε να εξασφαλίζεται καλύτερη υποστήριξη και προστασία των θυμάτων, καθώς και ο συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και οργανώσεων. Οι ειδικές κατευθυντήριες γραμμές και οι κατάλογοι ελέγχου για τα όργανα επιβολής του νόμου θεωρούνται ορθή πρακτική. Θα πρέπει να υπάρχουν προγράμματα κατάρτισης και για τα εγκλήματα στον κυβερνοχώρο, ώστε να μπορούν τα πρόσωπα που έρχονται σε επαφή με θύματα εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες τους.

(30) Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα στοιχεία δείχνουν ότι συχνά τα θύματα εξακολουθούν να μην έχουν επαρκή επίγνωση των δικαιωμάτων τους, πράγμα το οποίο υπονομεύει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας και αποθαρρύνει τα θύματα να παρουσιαστούν και να καταγγείλουν το έγκλημα. Συνεπώς, είναι επιτακτική ανάγκη τα κράτη μέλη να διοργανώσουν αποτελεσματικές εκστρατείες ευαισθητοποίησης προκειμένου να αυξηθεί η επίγνωση των θυμάτων όσον αφορά τα δικαιώματά τους δυνάμει της οδηγίας 2012/29/ΕΕ και τα λοιπά δικαιώματά τους βάσει της εθνικής νομοθεσίας, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λάβουν κατάλληλα μέτρα για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου πληθυσμού, μεταξύ άλλων και στα σχολεία. Οι εν λόγω εκστρατείες μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω διαφόρων μεθόδων επικοινωνίας, όπως τα μέσα ενημέρωσης, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι αφίσες στα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα φυλλάδια σε δικαστήρια, νοσοκομεία και αστυνομικά τμήματα ή οι εφαρμογές για κινητά. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν τη δυνατότητα εντοπισμού των σημείων στα οποία μπορούν να απευθυνθούν τα θύματα και να βρουν βοήθεια σχετικά με τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων τους βάσει της παρούσας οδηγίας, για παράδειγμα μέσω της σήμανσης ή της δημιουργίας δημόσιων καταλόγων και μητρώων, παραδείγματος χάριν διαπιστευμένων οργανισμών υποστήριξης ή δικηγόρων. Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να επιδιώκουν να αναπτύξουν τα εν λόγω μέτρα εξίσου για όλα τα είδη εγκλημάτων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν ενισχυμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των αναγκών των θυμάτων που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερα εμπόδια στην επικοινωνία εν συγκρίσει με άλλα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των θυμάτων που διαμένουν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο διαπράχθηκε το έγκλημα, των θυμάτων με αναπηρία και των ανήλικων θυμάτων.

- (31) Τα θύματα δεν μπορούν να επωφεληθούν αποτελεσματικά από τα δικαιώματά τους σε πληροφόρηση, υποστήριξη και προστασία σύμφωνα με τις ατομικές τους ανάγκες, εάν είναι ανεπαρκής η συνεργασία και ο συντονισμός στα οικεία εθνικά συστήματα απονομής δικαιοσύνης μεταξύ των φορέων που έρχονται σε επαφή με τα θύματα. Χωρίς στενή συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των σχετικών συμφεροντούχων, όπως οι κεντρικές αρχές σύμφωνα με την εσωτερική δομή και την κατανομή αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι εισαγγελικές αρχές, οι δικαστικές αρχές και οι αρχές κράτησης, οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης και οι υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων, σε διαβούλευση με τις σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, είναι δύσκολο για τα θύματα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους αποτελεσματικά βάσει της οδηγίας 2012/29/ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας και του συντονισμού ενθαρρύνονται να συμμετέχουν και άλλες αρχές, όπως φορείς υγειονομικής περίθαλψης, εκπαιδευτικοί φορείς και κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα ανήλικα θύματα.

- (32) Προς αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την αξιολόγηση της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν και να εφαρμόσουν ειδικά πρωτόκολλα ή κατευθυντήριες γραμμές. Τα εν πρωτόκολλα ή κατευθυντήριες γραμμές είναι απαραίτητα για να διασφαλιστεί ότι τα θύματα λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και την υπόθεσή τους, και ότι αξιολογούνται επαρκώς ώστε να μπορούν να λαμβάνουν την υποστήριξη και την προστασία που αντιστοιχούν στις ατομικές τους ανάγκες, οι οποίες ενδέχεται να αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου. Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές μπορεί να είναι δεσμευτικού ή μη δεσμευτικού χαρακτήρα και να θεσπίζονται έτσι ώστε να αντιστοιχούν κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο στις εθνικές έννομες τάξεις και στην οργάνωση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης στα κράτη μέλη. Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να τηρούνται από εκείνους στους οποίους απευθύνονται κατά την εφαρμογή τους. Τα εν λόγω πρωτόκολλα ή κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να καλύπτουν την οργάνωση των υπηρεσιών και των δράσεων, βάσει της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, όπως τροποποιείται από την παρούσα οδηγία, των αρμόδιων αρχών και των προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα θύματα σχετικά με την παροχή πληροφοριών στα θύματα, τη διευκόλυνση της καταγγελίας εγκλημάτων για τα πλέον ευάλωτα θύματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται υπό κράτηση και σε κλειστά περιβάλλοντα, για παράδειγμα σε ιδρύματα, την ατομική αξιολόγηση των αναγκών των θυμάτων, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών υποστήριξης. Όσον αφορά την παροχή πληροφοριών στα θύματα, είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω πληροφορίες είναι απλές και εύκολα κατανοητές, παρέχονται εγκαίρως, επαναλαμβάνονται με την πάροδο του χρόνου και διατίθενται σε πολλαπλές μορφές, μεταξύ άλλων προφορικά, γραπτά και ηλεκτρονικά.

Όσον αφορά την καταγγελία εγκλημάτων, μεταξύ άλλων από πρόσωπα που στερούνται την ελευθερία τους ή των οποίων η ελευθερία είναι περιορισμένη, τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να καλύπτουν την πρόσβαση των θυμάτων σε πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους και σε στήριξη και προστασία σύμφωνα με τις ανάγκες τους, καθώς και τις μεθόδους καταγγελίας εγκλημάτων. Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να προβλέπουν γενικές οδηγίες με ολοκληρωμένο τρόπο, χωρίς ωστόσο να ασχολούνται με μεμονωμένες περιπτώσεις, σχετικά με την οργάνωση των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών γενικής και ειδικής υποστήριξης, και των δράσεων στο πλαίσιο της οδηγίας 2012/29/ΕΕ όπως τροποποιείται από την παρούσα οδηγία. Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να βασίζονται σε υφιστάμενες μεθόδους συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών και άλλων προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα θύματα στα κράτη μέλη.

- (33) Προκειμένου να διατίθενται στα θύματα απρόσκοπτα και σύγχρονα μέσα άσκησης των δικαιωμάτων τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τους παρέχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν ηλεκτρονικά με τις αρμόδιες εθνικές αρχές μέσω τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας. Οι εν λόγω τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, ηλεκτρονικά μηνύματα, ζωντανές συνομιλίες μέσω διαδικτύου, βιντεοκλήσεις και διαδικτυακές πύλες με πρόσβαση σε πληροφορίες για εγγεγραμμένους συμμετέχοντες. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να αποφασίζουν ποια μέσα επικοινωνίας είναι τα πλέον κατάλληλα σε σχέση με τις διάφορες διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα θύματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών για να επικοινωνούν με τις τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, να λαμβάνουν γραπτή επιβεβαίωση της επίσημης καταγγελίας τους, να καταγγέλλουν ένα έγκλημα στο διαδίκτυο υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία και να υποβάλλουν αποδεικτικά στοιχεία όπου είναι εφικτό. Επιπλέον, τα θύματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν προσβάσιμες, ασφαλείς και εύχρηστες τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών, όπου είναι διαθέσιμες, για να επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές και με υπηρεσίες υποστήριξης. Ειδικότερα, θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τις εν λόγω τεχνολογίες, όπου είναι διαθέσιμες, για να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά τους από την πρώτη επαφή με τις αρμόδιες αρχές καθώς και σχετικά με την υπόθεσή τους, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να ενημερώνονται σχετικά με την αποφυλάκιση ή την απόδραση του δράστη, και να λαμβάνουν μετάφραση της γραπτής επιβεβαίωσης της επίσημης καταγγελίας τους κατόπιν αιτήματος.

Οι πληροφορίες από την πρώτη επαφή με αρμόδια αρχή μπορούν να παρέχονται ηλεκτρονικά σε τυποποιημένη μορφή. Τα θύματα θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν μεταξύ των διαθέσιμων μεθόδων επικοινωνίας και, κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν τις εν λόγω τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, ως εναλλακτική λύση έναντι της διά ζώσης μεθόδου επικοινωνίας, χωρίς ωστόσο να την αντικαθιστούν. Η διά ζώσης μέθοδος επικοινωνίας, μεταξύ άλλων με τις αρμόδιες αρχές και τις υπηρεσίες υποστήριξης, θα πρέπει να παραμένει διαθέσιμη στα θύματα, εφόσον το επιθυμούν. Όταν τα συστήματα των κρατών μελών απαιτούν τη χρήση ειδικών μεθόδων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και υπογραφής, τα συστήματα αυτά θα πρέπει να παρέχουν στα θύματα που διαμένουν σε άλλα κράτη μέλη ευκαιρίες ισότιμης πρόσβασης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (34) Τα θύματα εγκλημάτων που διαπράχθηκαν σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος διαμονής τους ενδέχεται να μην είναι σε θέση να δώσουν τη συγκατάθεσή τους στην επεξεργασία των οικείων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως σε περιπτώσεις σοβαρού τραυματισμού του θύματος ή αμέσως μετά από τρομοκρατική επίθεση. Στις περιπτώσεις αυτές, το κράτος μέλος στο οποίο διαπράχθηκε το έγκλημα θα πρέπει να είναι σε θέση να επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης των εν λόγω δεδομένων στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους διαμονής του θύματος, χωρίς τη συγκατάθεσή του θύματος, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰. Για σκοπούς επιβολής του νόμου, εφαρμόζεται η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας για τα θύματα, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών γενικής και ειδικής υποστήριξης, η παροχή νομικής συνδρομής και η ατομική αξιολόγηση των αναγκών των θυμάτων για υποστήριξη και προστασία, μεταξύ άλλων και όταν οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται από μη κυβερνητικές οργανώσεις.

- (36) Η Ένωση και τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία¹² («σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών») και δεσμεύονται από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών στο εύρος των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους. Σύμφωνα με το άρθρο 13 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών, τα συμβαλλόμενα κράτη υποχρεούνται να διασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρία αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε ίση βάση με τους άλλους, εξ ου και η ανάγκη διασφάλισης της προσβασιμότητας και παροχής εύλογων προσαρμογών και δικονομικών προσαρμογών, ώστε τα θύματα με αναπηρία να απολαύουν των δικαιωμάτων που έχουν ως θύματα επί ίσης βάσης με τους άλλους. Το άρθρο 2 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών ορίζει ως «εύλογη προσαρμογή» την «απαραίτητη και κατάλληλη τροποποίηση και προσαρμογή, η οποία δεν επιφέρει δυσανάλογο ή περιττό φόρτο εργασίας, όταν αυτό είναι απαραίτητο σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να μπορέσουν άτομα με αναπηρία να απολαύσουν ή να ασκήσουν όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες τους σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα». Οι απαιτήσεις προσβασιμότητας για προϊόντα και υπηρεσίες που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ μπορούν να διευκολύνουν την εφαρμογή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών και να διασφαλίσουν ότι τα δικαιώματα των θυμάτων που ορίζονται στην οδηγία 2012/29/ΕΕ είναι προσβάσιμα για τα άτομα με αναπηρία.

¹² ΕΕ L 23 της 27.1.2010, σ. 37.

¹³ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

Το άρθρο 13 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών αναφέρεται στην παροχή «δικονομικών προσαρμογών» ως μέσου για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στις ποινικές διαδικασίες, αλλά δεν παρέχει ορισμό του όρου αυτού. Χρήσιμες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το θέμα αυτό παρέχονται στις διεθνείς αρχές και κατευθυντήριες γραμμές του 2020 σχετικά με την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στη δικαιοσύνη από την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ως «δικονομικές προσαρμογές» νοούνται όλες οι αναγκαίες και κατάλληλες τροποποιήσεις και προσαρμογές στο πλαίσιο της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, όταν κρίνεται αναγκαίο σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, ώστε να διασφαλίζεται η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία σε ίση βάση με τους άλλους. Μπορεί να πρόκειται για ενδιάμεσους ή διαμεσολαβητές, διαδικαστικές προσαρμογές και επικοινωνιακή υποστήριξη. Η δικονομική προσαρμογή δεν περιορίζεται από την έννοια της δυσανάλογης ή αδικαιολόγητης επιβάρυνσης.

- (37) Η Eurojust θα πρέπει να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα αιτήματα που αφορούν τα δικαιώματα των θυμάτων σύμφωνα με την εντολή της δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- (38) Η συλλογή ορθών και συνεκτικών δεδομένων και η έγκαιρη δημοσίευση των συλλεγόμενων δεδομένων και στατιστικών στοιχείων είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση πλήρους γνώσης σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων εντός της Ένωσης, και για την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, όπως τροποποιείται με την παρούσα οδηγία. Η θέσπιση της υποχρέωσης των κρατών μελών να συλλέγουν και να υποβάλλουν ανά τριετία στην Επιτροπή δεδομένα ανά φύλο, ηλικιακή ομάδα και, όπου είναι δυνατόν και σκόπιμο, ανά σχέση θύματος-θύτη και ανά είδος του αδικήματος διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο για τα θύματα της εγκληματικότητας με εναρμονισμένο τρόπο αναμένεται να αποτελέσει σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση της χάραξης πολιτικών και στρατηγικών βάσει δεδομένων. Τα δεδομένα σχετικά με τη σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη και το είδος του αδικήματος είναι χρήσιμα για τον εντοπισμό των υποκείμενων μοτίβων, την ενίσχυση της κατανόησης της δυναμικής των κινδύνων και τον εντοπισμό ευάλωτων ομάδων. Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζει να συντρέχει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στη συλλογή, την παραγωγή και τη διάδοση διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα θύματα και κατά την υποβολή διαθέσιμων δεδομένων σε κεντρικό επίπεδο που δείχνουν τον τρόπο πρόσβασης των θυμάτων στα δικαιώματα που ορίζονται στην οδηγία 2012/29/ΕΕ, όπως τροποποιείται με την παρούσα οδηγία.
- (39) Τα κράτη μέλη έχουν αναγνωρίσει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα των δράσεων σχετικά με την πολιτική για τα δικαιώματα των θυμάτων, η οποία είναι οριζόντια σε πολλούς διαφορετικούς τομείς πολιτικής, η Επιτροπή έχει διορίσει συντονιστή για τα δικαιώματα των θυμάτων, ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της πλατφόρμας για τα δικαιώματα των θυμάτων, και έχει δεσμευτεί να συνεργαστεί εποικοδομητικά με τον εν λόγω συντονιστή.

- (40) Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υπάρχει δυνατότητα πραγματικής προσφυγής σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία. Επιπλέον, η αρχή της αποτελεσματικότητας του δικαίου της Ένωσης απαιτεί το εθνικό δικονομικό δίκαιο να μην καθιστά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης.
- (41) Η παρούσα οδηγία ισχύει για όλα τα θύματα κάθε είδους εγκλήματος και δεν θίγει ειδικότερες διατάξεις που περιέχονται σε άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης οι οποίες εξετάζουν τις ειδικές ανάγκες συγκεκριμένων κατηγοριών θυμάτων, όπως τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, τα θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εμφανίζονται σε υλικό σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, τα θύματα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας και τα θύματα τρομοκρατίας.
- (42) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της ανάγκης να διευκολυνθεί η δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις με τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης στην ισότιμη πρόσβαση στα δικαιώματα των θυμάτων ανεξάρτητα από το πού διαπράχθηκε το έγκλημα στην ΕΕ, αλλά μπορούν μάλλον να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, λόγω της κλίμακας και των επιπτώσεων των προβλεπόμενων μέτρων, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- (43) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας, που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (44) Σύμφωνα με το άρθρο 3 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ, η Ιρλανδία, με επιστολή της 27ης Οκτωβρίου 2023, γνωστοποίησε την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (45) Επομένως, η οδηγία 2012/29/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1
Τροποποιήσεις της οδηγίας 2012/29/ΕΕ

Η οδηγία 2012/29/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 3α

Γραμμές βοήθειας για τα θύματα

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία προσβάσιμων, εύχρηστων, ασφαλών, δωρεάν και εμπιστευτικών τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας για τα θύματα. Οι εν λόγω τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας:
 - α) παρέχουν στα θύματα τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1·
 - β) προσφέρουν συναισθηματική υποστήριξη·
 - γ) παραπέμπουν τα θύματα σε αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών γενικής και ειδικής υποστήριξης ή εξειδικευμένων τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας εάν κρίνεται απαραίτητο.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι προσβάσιμες τηλεφωνικά μέσω ενωσιακού τηλεφωνικού αριθμού για εγχώριες κλήσεις, καλώντας συγκεκριμένα το «116 006», επιπλέον των τυχόν υφιστάμενων εθνικών τηλεφωνικών αριθμών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επίσης ότι οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται μέσω άλλων ασφαλών και προσβάσιμων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων διαδικτυακών εφαρμογών και ιστοτόπων.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, εκτός από ενωσιακό τηλεφωνικό αριθμό, οι γραμμές βοήθειας είναι προσβάσιμες μέσω ειδικού αριθμού για διεθνείς κλήσεις για θύματα που υπέστησαν βλάβη σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος διαμονής τους. Οι εν λόγω διεθνείς κλήσεις δεν απαιτείται να είναι δωρεάν.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι διαθέσιμες στην επίσημη γλώσσα ή στις επίσημες γλώσσες τους, όπως καθορίζεται από το εθνικό δίκαιο. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να διασφαλίζουν την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών σε τουλάχιστον μία ακόμη γλώσσα ευρέως κατανοητή στο οικείο κράτος μέλος.
5. Όταν οι υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και γ) παρέχονται μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω υπηρεσίες είναι διαθέσιμες σε γλώσσα που μπορεί να κατανοήσει το θύμα μέσω τεχνολογιών μετάφρασης και διερμηνείας.
6. Οι τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας μπορούν να συστήνονται από δημόσιες ή μη κυβερνητικές οργανώσεις και να οργανώνονται σε επαγγελματική ή σε εθελοντική βάση.
7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας παρέχουν ποιοτική και προσβάσιμη υποστήριξη στα θύματα, με επαρκείς ώρες λειτουργίας.
8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι γραμμές βοήθειας λειτουργούν από κατάλληλα εκπαιδευμένα άτομα.».

2) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 5α

Καταγγελία ποινικών αδικημάτων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα μπορούν να καταγγέλλουν ποινικά αδικήματα στις αρμόδιες αρχές μέσω δωρεάν, προσβάσιμων, εύχρηστων, ασφαλών και άμεσα διαθέσιμων διαύλων.

Επιπλέον της διά ζώσης καταγγελίας ποινικών αδικημάτων, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα μπορούν να καταγγέλλονται στις αρμόδιες αρχές μέσω δωρεάν, προσβάσιμων, ασφαλών και εύχρηστων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών τουλάχιστον για μη επείγουσες περιπτώσεις και μη βίαια ποινικά αδικήματα, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω καταγγελία είναι προς το βέλτιστο συμφέρον των θυμάτων.

Όταν ένα κράτος μέλος προβλέπει τη δυνατότητα καταγγελίας ποινικών αδικημάτων μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, η δυνατότητα αυτή περιλαμβάνει, όπου είναι εφικτό, την υποβολή αποδεικτικών στοιχείων.

Η καταγγελία ποινικών αδικημάτων μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών δεν θίγει τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες σχετικά με την επισημοποίηση της εν λόγω αναφοράς και της υποβολής αποδεικτικών στοιχείων.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διευκολύνουν την καταγγελία από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που γνωρίζει ή υποψιάζεται καλόπιστα ότι έχουν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα ή ότι αναμένεται η τέλεση πράξεων βίας, να το καταγγείλει στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες.
3. Για τον σκοπό της διευκόλυνσης της από τρίτους καταγγελίας από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ενδέχεται να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με ποινικά αδικήματα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταστεί δυνατή η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των εν λόγω οργανώσεων.
4. Όταν πρόσωπο άλλο από το θύμα καταγγέλλει ένα ποινικό αδίκημα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν είναι αναγκαίο και σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα αρμόζοντα μέτρα για την προστασία του θύματος προτού ο δράστης ενημερωθεί ότι υπάρχει σχετική καταγγελία.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε πρόσωπο που στερείται την ελευθερία του ή του οποίου η ελευθερία υπόκειται σε περιορισμούς μπορεί πράγματι να καταγγείλει ποινικό αδίκημα που έχει διαπραχθεί σε δομές κράτησης ή φιλοξενίας από τις οποίες το εν λόγω πρόσωπο δεν επιτρέπεται ή δεν είναι σε θέση να αποχωρήσει κατά βούληση ή σε χώρους όπου έχει περιοριστεί η ελεύθερη κυκλοφορία του εν λόγω προσώπου. Στις εν λόγω δομές συμπεριλαμβάνονται τουλάχιστον τα εξής:
 - α) φυλακές, κέντρα κράτησης και κελιά κράτησης για υπόπτους και κατηγορουμένους·

- β) ειδικές δομές κράτησης και φιλοξενίας για υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στο οικείο κράτος μέλος, μεταξύ άλλων με σκοπό την προετοιμασία της επιστροφής και της απομάκρυνσής τους·
 - γ) δομές για αιτούντες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας·
 - δ) κάθε άλλη μορφή δημόσιου ή ιδιωτικού ιδρύματος από το οποίο το θύμα δεν επιτρέπεται ή δεν είναι σε θέση να αποχωρήσει κατά βούληση, όπως εξειδικευμένα κέντρα φιλοξενίας για άτομα με αναπηρία, παιδιά και ηλικιωμένους.
6. Όταν παιδιά επικοινωνούν με τις αρμόδιες αρχές για να καταγγείλουν αξιόποινες πράξεις, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες καταγγελίας είναι ασφαλείς, εκτελούνται με εμπιστευτικό τρόπο σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είναι σχεδιασμένες και προσβάσιμες με φιλικό προς τα παιδιά τρόπο και χρησιμοποιούν γλώσσα που αρμόζει στην ηλικία και την ωριμότητά τους.
- Όταν σε ποινικό αδίκημα εμπλέκεται ο ασκών τη γονική μέριμνα και υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των ανήλικων θυμάτων και του ασκούντος τη γονική μέριμνα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ικανότητα του ανήλικου θύματος να καταγγείλει το ποινικό αδίκημα δεν εξαρτάται από τη συναίνεση του ασκούντος τη γονική μέριμνα. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας του παιδιού προτού ενημερώσουν τον ασκούντα τη γονική μέριμνα ότι έχει καταγγελθεί ποινικό αδίκημα.

7. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα θύματα που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, ανεξάρτητα από το καθεστώς διαμονής τους, δεν αποθαρρύνονται από την καταγγελία ποινικού αδικήματος και ότι αντιμετωπίζονται χωρίς διακρίσεις. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ιδίως ότι όλα τα θύματα, ανεξάρτητα από το καθεστώς διαμονής τους, δεν εμποδίζονται να ασκήσουν τα δικαιώματά τους δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ακρόασής τους σύμφωνα με το άρθρο 10 και του δικαιώματος διενέργειας ατομικής αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 22.

Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να χορηγούν ανά πάσα στιγμή αυτόνομη άδεια διαμονής ή άλλη άδεια που παρέχει δικαίωμα παραμονής σε υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος διαμένει παράνομα στο έδαφός τους.

8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τον χρόνο καταγγελίας ενός ποινικού αδικήματος, τα θύματα:
- α) ενημερώνονται ότι υπάρχει πιθανότητα τα προσωπικά τους στοιχεία να κοινοποιηθούν στον δράστη σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 3, προκειμένου να μπορέσει ο δράστης να ασκήσει το δικαίωμα υπεράσπισής του, και
 - β) τους παρέχεται η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την πιθανότητα αυτή.».

3) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, προστίθενται τα ακόλουθα στοιχεία:

«γ) κάθε απόφαση για δίωξη του δράστη·

δ) τη διαθεσιμότητα μέτρων προστασίας, συμπεριλαμβανομένων εντολών προστασίας·

ε) σχετικά με τον ρόλο του θύματος στην ποινική διαδικασία σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της δυνατότητας να καταστεί διάδικος στην εν λόγω διαδικασία·

στ) σχετικά με τους εφαρμοστέους κανόνες για τη διεκδίκηση και τη λήψη αποζημίωσης.»·

β) η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχεται στα θύματα η δυνατότητα να ενημερώνονται, χωρίς περιττή καθυστέρηση, για την αποφυλάκιση, μεταξύ άλλων υπό δικαστική εποπτεία, ή την απόδραση προσώπου που έχει τεθεί υπό κράτηση, διωχθεί ή καταδικαστεί για ποινικό αδίκημα που τα αφορά. Επιπλέον, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα ενημερώνονται για τυχόν σχετικά μέτρα που αποφασίζονται για την προστασία τους σε περίπτωση αποφυλάκισης ή απόδρασης του δράστη.»·

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το γεγονός ότι τα θύματα έχουν ενημερωθεί για το δικαίωμά τους να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την ποινική διαδικασία, καθώς και το αίτημα των θυμάτων να λαμβάνουν πληροφορίες δυνάμει του παρόντος άρθρου, καταγράφονται δεόντως σύμφωνα με τη διαδικασία καταγραφής βάσει του εθνικού δικαίου.».

4) Στο άρθρο 7, οι παράγραφοι 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 3, η έγγραφη μετάφραση μπορεί να αντικατασταθεί από προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη των ουσιωδών εγγράφων, υπό τον όρο ότι αυτή η προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη δεν επηρεάζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης ή τη δυνατότητα των θυμάτων να ασκούν τα δικαιώματά τους, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς τους να συμμετέχουν στην ποινική διαδικασία σύμφωνα με τον ρόλο του θύματος σε αυτή.

7. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αρμόδια αρχή να αξιολογεί αν τα θύματα χρειάζονται διερμηνεία ή μετάφραση όπως προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος άρθρου. Τα θύματα μπορούν να προσβάλλουν απόφαση για τη μη παροχή διερμηνείας ή μετάφρασης. Οι δικονομικοί κανόνες για τέτοια προσβολή καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Οι διατάξεις του άρθρου 10β παράγραφος 2 εφαρμόζονται στις αποφάσεις περί μη παροχής διερμηνείας ή μετάφρασης που λαμβάνονται κατά την ακροαματική διαδικασία.».

5) Το άρθρο 8 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι σχετικές υπηρεσίες γενικής ή ειδικής υποστήριξης να επικοινωνούν, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, με τα θύματα εάν από την ατομική αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 22 προκύπτει ότι υπάρχει ανάγκη υποστήριξης και υπό την προϋπόθεση ότι το θύμα, αφού ενημερωθεί για τις υπηρεσίες υποστήριξης που μπορούν να παρασχεθούν, συγκατατίθεται να επικοινωνήσουν μαζί του οι υπηρεσίες υποστήριξης ή εάν το θύμα ζητήσει υποστήριξη.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την πρόβλεψη δωρεάν και εμπιστευτικών υπηρεσιών ειδικής υποστήριξης πέραν των υπηρεσιών γενικής υποστήριξης των θυμάτων ή ως αναπόσπαστο τμήμα τους ή επιτρέποντας στις οργανώσεις υποστήριξης των θυμάτων να απευθύνονται σε υπάρχουσες εξειδικευμένες οντότητες που παρέχουν ειδική υποστήριξη. Τα θύματα έχουν πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες ανάλογα με τις ειδικές τους ανάγκες, ενώ τα μέλη της οικογένειας έχουν αντίστοιχη πρόσβαση ανάλογα με τις ειδικές τους ανάγκες και με τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστησαν λόγω της εγκληματικής πράξης που διαπράχθηκε εις βάρος του θύματος. Όταν δεν παρέχονται υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης ως αναπόσπαστο μέρος των γενικών υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων, συντονίζονται οι υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης.»

β) προστίθενται οι εξής παράγραφοι:

«6. Τα κράτη μέλη αποσκοπούν στο να διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης παραμένουν πλήρως λειτουργικές για τα θύματα σε περιόδους κρίσης, όπως κρίσεις στον τομέα της υγείας, ανθρωπιστικές κρίσεις ή άλλες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

7. Οι υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων είναι διαθέσιμες και εύκολα προσβάσιμες μεταξύ άλλων μέσω διαδικτύου ή άλλων κατάλληλων μέσων, όπως οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η γεωγραφική κατανομή και οι ικανότητες των υπηρεσιών υποστήριξης θυμάτων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 9α είναι επαρκείς, λαμβάνοντας υπόψη τη γεωγραφία και τη δημογραφική σύνθεση του οικείου κράτους μέλους.».

6) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) πληροφορίες, συμβουλές και υποστήριξη σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των θυμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση σε εθνικά συστήματα αποζημίωσης για ζημίες από ποινικά αδικήματα και την παροχή νομικής συνδρομής, μεταξύ άλλων και νομικής συνδρομής, καθώς και όσον αφορά τον ρόλο των θυμάτων στην ποινική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας για συμμετοχή στη δίκη»·

ii) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) συναισθηματική υποστήριξη·

γα) ψυχολογική υποστήριξη ή, όταν αυτό δεν είναι εφικτό, παραπομπή σε υπηρεσίες που μπορούν να παρέχουν ψυχολογική υποστήριξη.»·

iii) προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο γα), εάν έχει εντοπιστεί ειδική ανάγκη ψυχολογικής υποστήριξης έπειτα από ατομική αξιολόγηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 22, διατίθεται πρόσθετη ψυχολογική υποστήριξη στο θύμα που χρειάζεται την εν λόγω υποστήριξη για όσο διάστημα είναι αναγκαίο, σύμφωνα με τις ατομικές ανάγκες του θύματος και τα σχετικά εθνικά συστήματα υγειονομικής περίθαλψης ή κοινωνικής πρόνοιας που διέπουν την πρόσβαση σε ψυχολογική υποστήριξη.»·

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων που έχουν υποστεί σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας του εγκλήματος.»·

γ) στην παράγραφο 3, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) στοχευμένη και ολοκληρωμένη στήριξη, καθώς και ενημέρωση και, κατά περίπτωση, παραπομπή σε υπηρεσίες που πραγματοποιούν ιατρικές και εγκληματολογικές εξετάσεις, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ολοκληρωμένες υπηρεσίες ιατρικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, και πληροφορίες και, κατά περίπτωση, παραπομπή σε κοινωνικές και ψυχολογικές συμβουλές, συμπεριλαμβανομένης της μετατραυματικής περίθαλψης, για θύματα με συγκεκριμένες ανάγκες, όπως θύματα σεξουαλικής βίας, θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, θύματα εμπορίας ανθρώπων, θύματα οργανωμένου εγκλήματος, θύματα με αναπηρία, θύματα εκμετάλλευσης, θύματα εγκλημάτων μίσους, θύματα τρομοκρατίας, θύματα βασανιστηρίων, θύματα βίαιων εξαφανίσεων και θύματα γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, εγκλημάτων πολέμου ή επιθέσεων, όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7, 8 και 8α του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

* Οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (ΕΕ L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).»

δ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

- «4. Τα κράτη μέλη παρέχουν εγκαίρως πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης για θύματα σεξουαλικής βίας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1385 και το εθνικό δίκαιο.
5. Τα κράτη μέλη παρέχουν τις υπηρεσίες προστασίας και ειδικής υποστήριξης που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των πολλαπλών αναγκών των θυμάτων με συγκεκριμένες ανάγκες σύμφωνα με τα πρωτόκολλα ή τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στο άρθρο 26α παράγραφος 1 στοιχείο δ).
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες υποστήριξης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 9α πληρούν τις ισχύουσες προδιαγραφές όσον αφορά την ποιότητα των εν λόγω υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις υπηρεσίες υποστήριξης αξιολογούνται, κατά περίπτωση, και, εφόσον απαιτείται, προσαρμόζονται αναλόγως. Οι αξιολογήσεις των εν λόγω υπηρεσιών δεν επιβαρύνουν αδικαιολόγητα τους οργανισμούς που παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες.».

7) Στο κεφάλαιο II, παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 9α

Υπηρεσίες στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για ανήλικα θύματα

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για να εξασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων, φιλικών προς τα παιδιά υπηρεσιών στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για ανήλικα θύματα, ώστε να παρέχεται κατάλληλη για την ηλικία τους υποστήριξη και προστασία που είναι αναγκαία για την πλήρη αντιμετώπιση της πληθώρας των αναγκών των ανήλικων θυμάτων, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που έχουν υποστεί βλάβη συνεπεία του ότι υπήρξαν μάρτυρες εγκληματικών πράξεων.
2. Οι υπηρεσίες στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για ανήλικα θύματα, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, λειτουργούν μέσα από έναν συντονισμένο διυπηρεσιακό μηχανισμό που περιλαμβάνει τις ακόλουθες υπηρεσίες:
 - α) την παροχή των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 4·
 - β) ιατρικές εξετάσεις·
 - γ) συναισθηματική, κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη·
 - δ) διοικητική συνδρομή·
 - ε) την καταγγελία ποινικών αδικημάτων·

στ) την ατομική αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 22·

ζ) μαγνητοσκόπηση των συνεντεύξεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο α).

3. Τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο να διασφαλίσουν την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εντός του ίδιου χώρου, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στα συμφέροντα των ανήλικων θυμάτων αλλά και στη σοβαρότητα της βλάβης που υπέστησαν τα ανήλικα θύματα λόγω του εγκλήματος.
4. Οι υπηρεσίες στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για ανήλικα θύματα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορούν να συσταθούν ως δημόσιες ή μη κυβερνητικές οργανώσεις.».

8) Παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 10α

Δικαίωμα παροχής συνδρομής στους χώρους του δικαστηρίου

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι τα θύματα λαμβάνουν συναισθηματική υποστήριξη και πρακτικές πληροφορίες σχετικά με τις οργανωτικές πτυχές των ποινικών δικαστικών διαδικασιών, στους χώρους του δικαστηρίου και σύμφωνα με τις ατομικές τους ανάγκες.

Άρθρο 10β

Δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και δικαίωμα επανεξέτασης

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα θύματα, ανάλογα με το καθεστώς τους στην ποινική διαδικασία βάσει του εθνικού δικαίου, να ενημερώνονται χωρίς καθυστέρηση για τις αποφάσεις σχετικά με το δικαίωμά τους σε διερμηνεία και μετάφραση κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 3 και για τις αποφάσεις σχετικά με τα μέτρα βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 3, οι οποίες λαμβάνονται στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας και τα επηρεάζουν άμεσα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα, σύμφωνα με το καθεστώς τους στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας βάσει του εθνικού δικαίου, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την επανεξέταση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τουλάχιστον οποιασδήποτε απόφασης που ελήφθη κατά τη διάρκεια ακροαματικής διαδικασίας όσον αφορά:
 - α) το δικαίωμα σε διερμηνεία ή μετάφραση σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφοι 1 και 3·
 - β) το δικαίωμα ακρόασης σύμφωνα με το άρθρο 10· και
 - γ) δικαίωμα νομικής συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 13.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προσφέρουν στα θύματα τη δυνατότητα να ζητήσουν την επανεξέταση των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 18 και του άρθρου 23 παράγραφος 3.

Οι διαδικαστικοί κανόνες για την επανεξέταση των αποφάσεων σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον η εν λόγω επανεξέταση έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Η μελέτη του ενδεχόμενου τέτοιας επανεξέτασης δεν παρατείνει αδικαιολόγητα την ποινική διαδικασία. Η εν λόγω επανεξέταση μπορεί να διενεργείται από το ίδιο δικαστήριο και την ίδια αρχή, μεταξύ άλλων προφορικά κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας.».

9) Το άρθρο 13 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 13

Δικαίωμα σε νομική συνδρομή

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα που έχουν το δικαίωμα να γίνουν διάδικοι στην ποινική διαδικασία και δεν διαθέτουν επαρκή μέσα για να πληρώσουν για νομική εκπροσώπηση κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας έχουν πρόσβαση σε νομική συνδρομή, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, για την αξίωση αποζημίωσης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να διενεργούν έλεγχο επάρκειας πόρων, έλεγχο του βάσιμου της αίτησης ή αμφοτέρους τους ελέγχους προκειμένου να αποφασίσουν αν πρέπει να χορηγηθεί νομική συνδρομή.

Όταν ένα κράτος μέλος διενεργεί έλεγχο επάρκειας πόρων, λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς και αντικειμενικούς παράγοντες, όπως το εισόδημα, το κεφάλαιο και την οικογενειακή κατάσταση του ενδιαφερομένου, τα δικηγορικά έξοδα και το βιοτικό επίπεδο στο εν λόγω κράτος μέλος, καθώς και την εξάρτηση του θύματος από τον δράστη.

Όταν ένα κράτος μέλος προχωρά σε έλεγχο του βάσιμου μιας αίτησης, λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα του ποινικού αδικήματος, την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και τη σοβαρότητα της βλάβης που υπέστη το θύμα.

Οι δικονομικοί κανόνες που ρυθμίζουν την πρόσβαση του θύματος σε νομική συνδρομή καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ορισμένες κατηγορίες θυμάτων, όπως ορίζονται βάσει του εθνικού δικαίου, όπως τα ανήλικα θύματα ή τα θύματα με αναπηρία, τα οποία έχουν το δικαίωμα να παρίστανται σε ποινικές διαδικασίες και δεν διαθέτουν επαρκή μέσα, δικαιούνται νομική συνδρομή.».

10) Στο άρθρο 16, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

- «2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα εκτέλεσης ή επιβολής που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της καταβολής από τον δράστη, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, της αποζημίωσης που επιδικάστηκε στο θύμα.
3. Όταν έχει επιδικασθεί αποζημίωση σε θύμα εκ προθέσεως εγκλήματος βίας, αλλά ο δράστης δεν έχει καταβάλει την εν λόγω επιδικασθείσα αποζημίωση στο θύμα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν τελεσφόρησαν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη μπορούν να προκαταβάλλουν εν όλω ή εν μέρει στο θύμα την εν λόγω αποζημίωση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η πληρωμή αυτή δεν απαλλάσσει τον δράστη από την υποχρέωσή του να καταβάλει την αποζημίωση που επιδικάστηκε και τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να διεκδικήσουν την εν λόγω πληρωμή από τον δράστη.».

11) Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές τους να μπορούν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να μειώσουν τις δυσκολίες που ανακύπτουν όταν το θύμα κατοικεί σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο όπου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα, ιδίως όσον αφορά την οργάνωση της διαδικασίας. Για τον λόγο αυτό, οι αρχές του κράτους μέλους όπου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα δύνανται:

- α) να λαμβάνουν κατάθεση του θύματος αμέσως μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης στην αρμόδια αρχή·
- β) να ακούν τις καταθέσεις θυμάτων που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης οπτικοακουστικής μετάδοσης σύμφωνα με τη σύμβαση που καταρτίστηκε από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 34 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που υπογράφηκε στις 29 Μαΐου 2000, και με την οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**·

- γ) να διευκολύνουν τη συμμετοχή στην ποινική διαδικασία για θύματα που διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος μέσω βιντεοδιάσκεψης ή άλλης τεχνολογίας εξ αποστάσεως επικοινωνίας, στο μέτρο του δυνατού βάσει του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου και σύμφωνα με τον ρόλο του θύματος στην ποινική διαδικασία.

* ΕΕ C 197 της 12.7.2000, σ. 3.

** Οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ζητούν τη συνδρομή του Eurojust σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* και του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου που δημιουργήθηκε με την απόφαση 2008/976/ΔΕΥ του Συμβουλίου**, καθώς και να διαβιβάζουν στον Eurojust και στο Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο πληροφορίες με σκοπό τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών σε διασυνοριακές υποθέσεις, σύμφωνα με τις εντολές του Eurojust και του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου.

* Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 138 ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

** Απόφαση 2008/976/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).».

12) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 18α

Πρόσθετο δικαίωμα στην προστασία

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι μπορεί να παρασχεθεί πρόσβαση σε μέτρα στήριξης και προστασίας δυνάμει της παρούσας οδηγίας στα θύματα που υπέστησαν πρόσθετη βλάβη, όπως στέρηση αξιοπρέπειας, λόγω της εξύμνησης σοβαρών ποινικών αδικημάτων όπως ορίζονται στο εθνικό δίκαιο, όπως η δημόσια πρόκληση για τη διάπραξη τρομοκρατικού εγκλήματος όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, ή λόγω της απόδοσης φόρου τιμής σε δράστες αξιόποινων πράξεων.

* Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).».

13) Το άρθρο 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 19

Δικαίωμα αποφυγής της επαφής με τον δράστη

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις ώστε να καθίσταται δυνατή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του θύματος, κατά περίπτωση, η αποφυγή της επαφής μεταξύ των θυμάτων και των μελών των οικογενειών τους και των δραστών στους χώρους διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας, εκτός εάν η επαφή αυτή απαιτείται από την ποινική διαδικασία.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι στον σχεδιασμό νέων δικαστικών κτηρίων περιλαμβάνονται χωριστοί χώροι αναμονής για τα θύματα. Τα κράτη μέλη αξιολογούν τη δυνατότητα και τη σκοπιμότητα δημιουργίας χωριστών χώρων αναμονής για τα θύματα στους υφιστάμενους δικαστικούς χώρους.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όπου απαιτείται, τα θύματα ενημερώνονται σχετικά με τα μέτρα που επιτρέπουν την αποφυγή της επαφής με τον δράστη.»

14) Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και μη κοινοποίησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»

β) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

- «3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τον τόπο διαμονής του θύματος ή άλλα ισοδύναμα στοιχεία επικοινωνίας, όπως ο αριθμός τηλεφώνου και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του θύματος, δεν παρέχονται στον δράστη, εκτός εάν η κοινοποίηση είναι αναγκαία για τους σκοπούς του άρθρου 7 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* ή εάν οι αρμόδιες αρχές, είτε κατόπιν αιτήματος είτε αυτεπαγγέλτως, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης, διαπιστώσουν ότι υπάρχει έννομο συμφέρον για την κοινοποίηση το οποίο υπερτερεί του δικαιώματος του θύματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
4. Η παράγραφος 3 εφαρμόζεται σε ποινικές διαδικασίες που κινούνται μετά από ... [τρία έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας].

* Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).».

15) Το άρθρο 22 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ατομική αξιολόγηση των θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών υποστήριξης και προστασίας»

β) οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να διενεργείται εγκαίρως ατομική αξιολόγηση των θυμάτων («ατομική αξιολόγηση»), για τον προσδιορισμό, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, ειδικών αναγκών υποστήριξης και προστασίας, και για να αποφασίζεται αν και σε ποιον βαθμό το θύμα θα μπορούσε να επωφεληθεί από πρόσθετη ψυχολογική υποστήριξη βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο γα), από υπηρεσίες που παρέχονται βάσει του άρθρου 9α ή από ειδικά μέτρα βάσει του άρθρου 18, 18α, 23 ή 24, λόγω ιδιαίτερης ευαλωτότητας του εν λόγω θύματος σε δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό ή αντεκδίκηση.

Τα κράτη μέλη καθορίζουν την πρακτική οργάνωση της ατομικής αξιολόγησης των θυμάτων.

1α. Η ατομική αξιολόγηση αρχίζει κατά το αρχικότερο δυνατό στάδιο, για παράδειγμα κατά την πρώτη επαφή του θύματος με τις αρμόδιες αρχές και διαρκεί για όσο διάστημα απαιτείται ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες κάθε θύματος. Όταν από το πόρισμα του αρχικού σταδίου της ατομικής αξιολόγησης που διενεργείται από τις αρχές που έρχονται πρώτες σε επαφή με το θύμα προκύπτει ότι απαιτείται ενισχυμένη αξιολόγηση, η αξιολόγηση αυτή διενεργείται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία ή συντονισμό με τα αρμόδια θεσμικά όργανα και οργανισμούς, καθώς και με υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης, μεταξύ άλλων με παραπομπή στις εν λόγω υπηρεσίες, ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες των θυμάτων και το στάδιο της διαδικασίας.

Η ατομική αξιολόγηση διεξάγεται από κατάλληλα εκπαιδευμένα άτομα, προς το βέλτιστο συμφέρον του θύματος, με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αποφευχθεί η δευτερογενής ή επανειλημμένη θυματοποίηση.

Οι αρμόδιες αρχές, τα θεσμικά όργανα, οι φορείς και οι υπηρεσίες υποστήριξης ανταποκρίνονται στις ανάγκες υποστήριξης και προστασίας των θυμάτων χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και με συντονισμένο τρόπο.

2. Στην ατομική αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη:
 - α) τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εμπειριών διακρίσεων, μεταξύ άλλων όταν βασίζονται σε διατομεακούς λόγους όπως το βιολογικό ή κοινωνικό φύλο, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας φύλου, η ηλικία, η αναπηρία, το καθεστώς διαμονής, η θρησκεία ή οι πεποιθήσεις, η γλώσσα, η φυλετική, κοινωνική ή εθνοτική καταγωγή και ο γενετήσιος προσανατολισμός·
 - β) το είδος ή η φύση του εγκλήματος·
 - γ) οι περιστάσεις του εγκλήματος·
 - δ) η σχέση με τον δράστη και οι κίνδυνοι που εγκυμονεί ο ίδιος.
3. Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή:
 - α) στα θύματα που έχουν υποστεί σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας ή της επανάληψης του εγκλήματος·
 - β) στα θύματα εγκλήματος που οφείλεται σε προκαταλήψεις ή διακρίσεις, που θα μπορούσε, ιδίως, να σχετίζεται με τα ατομικά χαρακτηριστικά τους·
 - γ) στα θύματα τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα λόγω της σχέσης τους με τον δράστη ή της εξάρτησής τους από αυτόν.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα θύματα τρομοκρατίας, τα θύματα οργανωμένου εγκλήματος, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα θύματα έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, τα θύματα σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών, τα θύματα εκμετάλλευσης, τα θύματα εγκλημάτων μίσους, τα θύματα βασανιστηρίων, τα θύματα βίαιων εξαφανίσεων, τα θύματα με αναπηρία και τα θύματα γενοκτονίας, εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, εγκλημάτων πολέμου ή του εγκλήματος της επίθεσης, όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7, 8 και 8α του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται, κατά περίπτωση, στα θύματα διαδικτυακών μορφών των εν λόγω εγκλημάτων και στα θύματα που emπίπτουν σε περισσότερες από μία από αυτές τις κατηγορίες.

Κατά περίπτωση και όπου κρίνεται σκόπιμο, η ατομική αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των μελών της οικογένειας του θύματος.

- 3α. Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους που εγκυμονεί ο δράστης, οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο δ), όπως είναι:
- α) ο κίνδυνος βίαιης συμπεριφοράς·
 - β) ο κίνδυνος πρόκλησης σωματικής βλάβης·
 - γ) ο κίνδυνος της χρήσης όπλων·

- δ) η συμμετοχή σε ομάδα οργανωμένου εγκλήματος ή η σύνδεση με αυτή·
 - ε) η κατάχρηση ουσιών ή οινόπνευματος·
 - στ) η κακοποίηση παιδιών·
 - ζ) ζητήματα ψυχικής υγείας·
 - η) η συμπεριφορά παρενοχλητικής παρακολούθησης· ή
 - θ) η έκφραση απειλών ή η ρητορική μίσους.
4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, τεκμαίρεται ότι τα ανήλικα θύματα έχουν ειδικές ανάγκες υποστήριξης και προστασίας λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστούν δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση. Για να καθορισθεί αν και σε ποιον βαθμό θα επωφελούνταν από τα ειδικά μέτρα των άρθρων 18, 18α, 23 και 24, τα ανήλικα θύματα υποβάλλονται στην ατομική αξιολόγηση. Η ατομική αξιολόγηση ανήλικων θυμάτων οργανώνεται στο πλαίσιο των υπηρεσιών στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης που προβλέπονται στο άρθρο 9α, και λαμβάνει υπόψη τυχόν ειδικές ανάγκες που ενδέχεται να έχουν τα ανήλικα θύματα που στερούνται τη γονική μέριμνα ως αποτέλεσμα του εγκλήματος.»·

γ) οι παράγραφοι 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «6. Η εν λόγω ατομική αξιολόγηση διενεργείται με την ενεργό συμμετοχή των θυμάτων και λαμβάνει υπόψη τις επιθυμίες των θυμάτων, μεταξύ άλλων στην περίπτωση που δεν επιθυμούν τη λήψη των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 8, 9, 9α, 23 και 24.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ατομική αξιολόγηση επανεξετάζεται σύμφωνα με τις ατομικές ανάγκες του θύματος και ότι, κατά περίπτωση, λαμβάνονται νέα μέτρα ή τα εν εξελίξει μέτρα προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τις ατομικές ανάγκες του θύματος, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα υποστήριξης και προστασίας σχετίζονται με τη μεταβαλλόμενη κατάσταση του θύματος. Αν οι περιστάσεις που αποτελούν τη βάση της ατομικής αξιολόγησης έχουν μεταβληθεί σημαντικά, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.».

16) Το άρθρο 23 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του δικαστηρίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα θύματα με ειδικές ανάγκες προστασίας που επωφελούνται ειδικών μέτρων, τα οποία προσδιορίζονται κατόπιν διενέργειας της ατομικής αξιολόγησης, να μπορούν να επωφελούνται των μέτρων που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Όταν επιχειρησιακοί ή πρακτικοί περιορισμοί καθιστούν αδύνατη την παροχή ειδικού μέτρου που προβλέπεται μετά την ατομική αξιολόγηση, ή όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη εξέτασης του θύματος και η παράλειψη αυτής της εξέτασης θα μπορούσε να βλάψει το θύμα, άλλο πρόσωπο ή την πορεία της διαδικασίας, τα κράτη μέλη μπορούν, κατ' εξαίρεση, να αποφασίσουν να μην παράσχουν το προβλεπόμενο ειδικό μέτρο.»

β) στην παράγραφο 2, το στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) κάθε συνέντευξη θύματος σεξουαλικής βίας ή έμφυλης βίας, συμπεριλαμβανομένων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1385, εφόσον δεν διεξάγεται από εισαγγελέα ή δικαστή, διεξάγεται από πρόσωπο του ίδιου με το θύμα φύλου, εφόσον το επιθυμεί το θύμα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας.»

- γ) στην παράγραφο 3, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) μέτρα για να αποφεύγονται οι άσκοπες ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή του θύματος που δεν έχουν σχέση με το ποινικό αδίκημα, συμπεριλαμβανομένων του γενετήσιου προσανατολισμού, του φύλου, της ταυτότητας φύλου ή των προηγούμενων σεξουαλικών συμπεριφορών του ατόμου· και»·
- δ) προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:
- «4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους έχουν την εξουσία να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των θυμάτων με ειδικές ανάγκες προστασίας, όπως προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 22, που συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα μέτρα:
- α) συνεχή ή προσωρινή παρουσία των αρχών επιβολής του νόμου ή άλλων φορέων που παρέχουν προστασία της σωματικής ακεραιότητας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·
- β) εντολές απαγόρευσης, περιορισμού ή προστασίας για την παροχή προστασίας στα θύματα από πράξεις βίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο·
- γ) πρόσβαση σε δομές φιλοξενίας και άλλα κατάλληλα προσωρινά καταλύματα, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- »

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά περίπτωση για την ασφάλεια του θύματος, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν το θύμα για τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για εντολές απαγόρευσης, περιορισμού ή προστασίας και για τη δυνατότητα να ζητήσει τη διασυνοριακή αναγνώριση εντολών προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* ή μέτρων προστασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**.

* Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας (ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj>).

** Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj>).».

17) Το άρθρο 24 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«δ) το δικαίωμα ακρόασης του παιδιού και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού διασφαλίζονται κατά τη διάρκεια των ποινικών ερευνών και διαδικασιών, σύμφωνα με το άρθρο 10.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«3. Όταν στο αδίκημα εμπλέκεται ο ασκών τη γονική μέριμνα με τρόπο που συνεπάγεται σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ανήλικου θύματος και του ασκούντος τη γονική μέριμνα, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το μείζον συμφέρον του παιδιού και διασφαλίζουν ότι κάθε πράξη που απαιτεί συναίνεση βάσει του εθνικού δικαίου δεν εξαρτάται από τη συναίνεση του ασκούντος τη γονική μέριμνα. ».

18) Το άρθρο 25 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 25

Κατάρτιση των επαγγελματιών του κλάδου

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι δημόσιοι υπάλληλοι που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα, όπως αστυνομικοί και υπάλληλοι των δικαστηρίων, να λαμβάνουν γενική και ειδική εκπαίδευση, επιπέδου ανάλογου με τις επαφές που έχουν με τα θύματα, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ανάγκες των θυμάτων, να μπορούν να αντιμετωπίζουν τα θύματα με αμεροληψία, σεβασμό, χωρίς διακρίσεις και με επαγγελματισμό και, κατά περίπτωση, με τρόπο που λαμβάνει υπόψη την τραυματική εμπειρία, το φύλο, την αναπηρία και την παιδική ηλικία του εκάστοτε θύματος, και να αποφεύγεται η δευτερογενής θυματοποίηση. Προσφέρεται επίσης κατάρτιση και για τον τρόπο αντιμετώπισης θυμάτων κυβερνοεγκλήματος.

2. Με την επιφύλαξη της δικαστικής ανεξαρτησίας και των διαφορών στην οργάνωση των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης ανά την Ένωση, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι παρέχεται τόσο γενική όσο και εξειδικευμένη κατάρτιση στους δικαστές και τους εισαγγελείς που συμμετέχουν σε ποινικές έρευνες και ποινικές διαδικασίες όσον αφορά τους στόχους της παρούσας οδηγίας, η οποία αρμόζει στα καθήκοντα αυτών των δικαστών και εισαγγελέων. Η κατάρτιση αυτή βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα, επικεντρώνεται στα θύματα και λαμβάνει υπόψη τις διαστάσεις του φύλου, της αναπηρίας και της παιδικής ηλικίας.
3. Με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του νομικού επαγγέλματος, τα κράτη μέλη συνιστούν οι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των δικηγόρων να τους παρέχουν τόσο γενική όσο και ειδική κατάρτιση για να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση των δικηγόρων ως προς τις ανάγκες των θυμάτων ώστε να τα αντιμετωπίζουν με τρόπο ευαίσθητο ως προς την τραυματική εμπειρία τους, το φύλο τους ή το γεγονός ότι πρόκειται για παιδιά.
4. Μέσω των δημόσιων υπηρεσιών ή της χρηματοδότησης οργανώσεων υποστήριξης των θυμάτων, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν πρωτοβουλίες ούτως ώστε όσοι παρέχουν υποστήριξη στα θύματα και οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης να λαμβάνουν κατάλληλη εκπαίδευση επιπέδου ανάλογου με τις επαφές τους με τα θύματα και να τηρούν τα επαγγελματικά πρότυπα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με αμεροληψία, σεβασμό, χωρίς διακρίσεις και με επαγγελματικό τρόπο που λαμβάνει υπόψη το γεγονός την παιδική ηλικία των θυμάτων.

5. Ανάλογα με τα προβλεπόμενα καθήκοντα, τη φύση και το επίπεδο της επαφής του επαγγελματία του κλάδου με τα θύματα, μεταξύ άλλων και για τους επαγγελματίες υγείας, σκοπός της εκπαίδευσης είναι να αποκτήσει ο επαγγελματίας του κλάδου τη δυνατότητα να αναγνωρίζει τα θύματα και να τα αντιμετωπίζει με σεβασμό, επαγγελματισμό και χωρίς διακρίσεις.
6. Η κατάρτιση που αναφέρεται στο παρόν άρθρο λαμβάνει υπόψη τα πρωτόκολλα ή τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 26α παράγραφος 1.
7. Η κατάρτιση που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, πραγματοποιείται τακτικά. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει μέτρα για την υποστήριξη των φορέων και των οργανώσεων που είναι υπεύθυνοι για την πραγματοποίηση της εν λόγω κατάρτισης, ώστε να αναπτύσσουν, να παρέχουν και να διασφαλίζουν την υλοποίηση της εν λόγω κατάρτισης, καθώς και την ποιότητα και τη διαθεσιμότητά της σε ολόκληρη την επικράτεια του εκάστοτε κράτους μέλους.».

19) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 25α

Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, μεταξύ άλλων και μέσω των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, ώστε να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα δικαιώματα που θεσπίζονται στην παρούσα οδηγία, να μειωθεί ο κίνδυνος θυματοποίησης και να ελαχιστοποιηθούν ο αρνητικός αντίκτυπος του εγκλήματος και οι κίνδυνοι δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης, με στόχο ιδίως ομάδες κινδύνου όπως τα παιδιά και τα θύματα έμφυλης βίας. Η δράση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και μέτρα για την ενίσχυση της ενημέρωσης των θυμάτων σχετικά με το πού μπορούν να λάβουν βοήθεια και πώς να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, μεταξύ άλλων με τη ύπαρξη δημόσιων μητρώων διαπιστευμένων οργανώσεων υποστήριξης.
2. Τα κράτη μέλη παρέχουν πληροφορίες στο κοινό σχετικά με την καταγγελία εγκλημάτων, τα δικαιώματα των θυμάτων, τις διαθέσιμες υπηρεσίες γενικής και ειδικής υποστήριξης των θυμάτων, τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος, καθώς και τις σχετικές μεθόδους και διαδικασίες υποβολής αιτήσεων. Οι πληροφορίες αυτές είναι εύκολα προσβάσιμες, εύχρηστες, διατυπωμένες σε απλή γλώσσα και άμεσα διαθέσιμες, για παράδειγμα να έχουν αναρτηθεί σε ιστότοπο.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το περιεχόμενο των πληροφοριών που παρέχονται στα θύματα αναπτύσσεται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δεν είναι αντιφατικό και επικαιροποιείται με συνέπεια και τακτικά ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια.».

20) Στο άρθρο 26, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους είναι σε θέση να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαβίβασης των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους διαμονής του θύματος, όταν το θύμα συναινεί, ή όταν το θύμα δεν είναι σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή του, χωρίς την εν λόγω συγκατάθεση, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης.».

21) Στο κεφάλαιο 5 προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 26α

Πρωτόκολλα ή κατευθυντήριες γραμμές για τον συντονισμό και τη συνεργασία στα κράτη μέλη

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και εφαρμόζουν ειδικά πρωτόκολλα ή κατευθυντήριες γραμμές, δεσμευτικού ή μη δεσμευτικού χαρακτήρα ανάλογα με το εθνικό δίκαιο, σχετικά με την οργάνωση των υπηρεσιών και των δράσεων βάσει της παρούσας οδηγίας των αρμόδιων αρχών και των προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα θύματα. Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές καταρτίζονται σε συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, όπως οι κεντρικές αρχές σύμφωνα με την εσωτερική δομή και την κατανομή αρμοδιοτήτων στα κράτη μέλη, οι αρχές επιβολής του νόμου, οι εισαγγελικές αρχές, οι δικαστικές αρχές, οι αρχές κράτησης, οι υπηρεσίες αποκαταστατικής δικαιοσύνης και οι υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων, σε διαβούλευση με τις σχετικές επαγγελματικές οργανώσεις και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες των θυμάτων.

Τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν, κατ' ελάχιστον, γενικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο:

- α) παρέχονται στα θύματα όλες οι απαραίτητες πληροφορίες που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία·
 - β) το άρθρο 5α της παρούσας οδηγίας πρέπει να εφαρμόζεται από τις αρμόδιες αρχές·
 - γ) η ατομική αξιολόγηση όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 και η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης σε θύματα με συγκεκριμένες ανάγκες υλοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές ανάγκες των θυμάτων σε διάφορα στάδια της ποινικής διαδικασίας·
 - δ) λειτουργεί η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών γενικής και ειδικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης για τα ανήλικα θύματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 9α.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πρωτόκολλα ή οι κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επανεξετάζονται όταν κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά τους, όπως σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών στο εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 26β

Χρήση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους που προβλέπονται στο άρθρο 3α, στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5α παράγραφος 1 όσον αφορά την καταγγελία μέσω διαδικτύου χρησιμοποιώντας τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους που προβλέπονται στο άρθρο 3α, στο άρθρο 4 παράγραφος 1, στο άρθρο 5 παράγραφος 3, στο άρθρο 5α παράγραφος 6, στο άρθρο 6 παράγραφοι 1, 2, 4, 5 και 6, και στο άρθρο 10β χρησιμοποιώντας, όπου είναι εφικτό, τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα δεν εμποδίζονται, λόγω του ότι διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, να ασκούν τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα δεν εμποδίζονται, λόγω του ότι διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος, να ασκούν τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μέσω τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, όταν οι τεχνολογίες αυτές είναι διαθέσιμες στα κράτη μέλη.

4. Όταν τα εθνικά συστήματα που προσφέρουν τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών απαιτούν τη χρήση ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και ψηφιακών υπογραφών και σφραγίδων, τα κράτη μέλη επιτρέπουν τη χρήση ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας, κοινοποιημένων συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, αναγνωρισμένων ψηφιακών υπογραφών και εγκεκριμένων ψηφιακών σφραγίδων οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*.

Άρθρο 26γ

Δικαιώματα των θυμάτων με αναπηρία

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα θύματα με αναπηρία να επωφελούνται επί ίσης βάσης με τους άλλους από τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών όπως προβλέπεται στο άρθρο 26β της παρούσας οδηγίας, τηρώντας τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα θύματα με αναπηρία να μπορούν να έχουν πρόσβαση επί ίσης βάσης με τους άλλους σε οποιαδήποτε διαδικασία, σε υπηρεσίες υποστήριξης και σε μέτρα προστασίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παρέχονται εύλογες προσαρμογές και δικονομικές προσαρμογές για τα θύματα με αναπηρία κατόπιν αιτήματος.

-
- * Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).
- ** Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).».

22) Το άρθρο 28 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 28

Παροχή δεδομένων και στατιστικών στοιχείων

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη δημιουργία συστήματος συλλογής, παραγωγής και διάδοσης στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα θύματα.

Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν, τουλάχιστον, τα ακόλουθα δεδομένα, διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα (παιδί/ενήλικας) του θύματος και, όπου είναι εφικτό και σκόπιμο, τη σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη και το είδος του αδικήματος:

- α) τον αριθμό των θυμάτων·
- β) τον αριθμό και το είδος των καταγγελλόμενων εγκλημάτων.

Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν επίσης διαθέσιμα σε κεντρικό επίπεδο δεδομένα που δείχνουν τον τρόπο πρόσβασης των θυμάτων στα δικαιώματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν δεδομένα που συλλέγονται με βάση σχετικές πράξεις της Ένωσης.

2. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να συλλέγουν τα στατιστικά στοιχεία που προβλέπονται στο παρόν άρθρο βάσει κοινής ανάλυσης που αναπτύσσεται σε συνεργασία με την Επιτροπή (Eurostat) και βάσει προτύπων που αναπτύσσονται από αυτή σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές. Διαβιβάζουν τα δεδομένα αυτά στην Επιτροπή (Eurostat) ανά τριετία. Τα διαβιβαζόμενα δεδομένα δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
3. Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή κατά τη συλλογή, την παραγωγή και τη διάδοση διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων σχετικά με τα θύματα εγκληματικότητας και κατά την υποβολή διαθέσιμων δεδομένων που δείχνουν τον τρόπο πρόσβασης των θυμάτων στα δικαιώματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία.
4. Η Επιτροπή (Eurostat) υποστηρίζει τα κράτη μέλη στη συλλογή των δεδομένων της παραγράφου 1, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση κοινών προτύπων.
5. Τα κράτη μέλη θέτουν τα συλλεγόμενα στατιστικά στοιχεία στη διάθεση του κοινού με εύκολα προσβάσιμο και εύχρηστο τρόπο. Τα στατιστικά στοιχεία δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.».

23) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 28β

Πόροι

Με την επιφύλαξη της δημοσιονομικής αυτονομίας των κρατών μελών, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.».

24) Το άρθρο 29 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 29

Υποβολή έκθεσης από την Επιτροπή και επανεξέταση

Το αργότερο ... [έξι έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής εφαρμογής, και ιδίως τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το άρθρο 9α παράγραφος 3. Στην εν λόγω έκθεση, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τα πορίσματα του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Eurostat.

Η έκθεση συνοδεύεται, εάν κρίνεται απαραίτητο, από νομοθετική πρόταση.».

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις ... [δύο έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας] με εξαίρεση τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση με το άρθρο 1 σημείο 21) της παρούσας οδηγίας, που αφορά μόνο το άρθρο 26β της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα οποία θεσπίζονται και δημοσιεύονται το αργότερο στις ... [τέσσερα έτη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας]. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος